

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
Навчально-науковий інститут економіки і управління
Кафедра економіки праці та менеджменту

«До захисту в ЕК»

«До захисту допущено»

Директор інституту

Завідувач кафедри

_____
(підпис) Олег ШЕРЕМЕТ
(ім'я та прізвище)

_____
(підпис) Тамара БЕРЕЗЯНКО
(ім'я та прізвище)

«__» _____ 2025 р.

«__» _____ 2025 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА

зі спеціальності _____ 073 «Менеджмент» _____
(код та спеціальності)

освітньо-професійної програми «Менеджмент персоналу» _____

на тему: «Розроблення програми заходів з благодійності і волонтерства підприємства» _____

Виконала: здобувачка 5 курсу, групи ЗМП-5-1

Муровцева Дар'я Олексіївна

_____
(підпис)

Керівник к.е.н., доц. Болотіна Ірина Миколаївна

_____
(підпис)

Рецензент _____

(ім'я та прізвище)

_____
(підпис)

Я як здобувачка Національного університету харчових технологій розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я не надавала і не одержувала недозволеної допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувачка _____

(підпис)

Київ – 2025 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Інститут (факультет) Навчально-науковий інститут економіки і управління
Кафедра економіки праці та менеджменту
Освітній ступінь бакалавр
Спеціальність 073 «Менеджмент»
Освітньо-професійна програма «Менеджмент персоналу»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри економіки
праці та менеджменту

_____ Тамара БЕРЕЗЯНКО

«30» серпня 2024 року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА

Муровцевої Дар'ї Олексіївни

1. Тема роботи «Розроблення програми заходів з благодійності і волонтерства підприємства»

керівник роботи Болотіну І. М. к. е. н., доц.

затверджені наказом закладу вищої освіти від 30.08.2024 р. № 669-КС.

2. Строк подання здобувачем роботи 28 січня 2025 р.

3. Вихідні дані до роботи Законодавчі та нормативні акти, аналітичні та статистичні матеріали стосовно теми роботи, бухгалтерська, статистична звітність та аналітичні матеріали АТ КБ «ПриватБанк».

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

Розділ 1. Теоретичні аспекти організації благодійності та волонтерства на підприємстві.

Розділ 2. Аналіз організації благодійної діяльності та волонтерства АТ КБ «ПриватБанк».

Розділ 3. Розробка заходів з благодійності та волонтерства АТ КБ «ПриватБанк».

5. Перелік графічного матеріалу

Результати дослідження знайшли відображення у 8 рисунках та 18 таблицях ілюстративного матеріалу.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання 30 серпня 2024 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Збір та вивчення джерел інформації для написання кваліфікаційної роботи. Складання бібліографії наукових джерел	01.10.2024 р.	виконано
2	Розроблення та затвердження плану роботи керівником кваліфікаційної роботи і керівником проєктної групи	08.10.2024 р.	виконано
3	Робота над вступом до кваліфікаційної роботи	15.10.2024 р.	виконано
4	Підготовка першого розділу та подання його керівнику	01.11.2024 р.	виконано
5	Підготовка другого розділу та подання його керівнику	18.11.2024 р.	виконано
6	Підготовка третього розділу та подання його керівнику	05.12.2025 р.	виконано
7	Підготовка висновків до роботи та подання їх керівнику	23.12.2024 р.	виконано
8	Доопрацювання роботи з урахуванням зауважень керівника	02.01.2025 р.	виконано
9	Остаточне оформлення роботи. Формування проєкту доповіді, ілюстративного матеріалу. Погодження з керівником кваліфікаційної роботи	08.01.2025 р.	виконано
10	Подання завершеної роботи на розгляд комісії з попереднього захисту	14.01.2025 р.	виконано
11	Подання завершеної роботи на розгляд завідувачу кафедри та подача електронного варіанту роботи для перевірки на плагіат	28.01.2025 р.	виконано
12	Захист кваліфікаційної роботи	Згідно графіку захисту	

Здобувачка

_____ (підпис)

Дар'я Муровцева

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

_____ (підпис)

Ірина Болотіна

(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Муровцева Д.О. Розроблення програми заходів з благодійності і волонтерства підприємства – Рукопис.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра виконана на матеріалах АТ КБ «ПриватБанк» за 2021-2023 роки.

У першому розділі роботи розглянуто теоретичні аспекти організації благодійності та волонтерства на підприємстві, зокрема: з'ясовано поняття Волонтерства як практики громадянського суспільства, визначено передумови розвитку сучасних форм благодійності та волонтерства, окреслено особливості здійснення заходів благодійності та волонтерства на підприємстві.

У другому розділі кваліфікаційної роботи проаналізовано організацію благодійної діяльності та волонтерства у АТ КБ «ПриватБанк», зокрема: надано техніко-економічну характеристику АТ КБ «ПриватБанк», визначено особливості організації заходів благодійності та волонтерства АТ КБ «ПриватБанк», досліджено заходи благодійності та волонтерства АТ КБ «ПриватБанк».

У третьому розділі кваліфікаційної роботи розроблено заходи з благодійності та волонтерства АТ КБ «ПриватБанк». Зокрема: досліджено зарубіжний досвід організації благодійності та волонтерства, обґрунтовано основні напрями благодійності та волонтерства АТ КБ «ПриватБанк», визначено оцінку запропонованих заходів благодійності та волонтерства АТ КБ «ПРИВАТБАНК».

Робота містить 80 сторінок основного тексту, 18 таблиць, 8 рисунків, 50 використаних джерел.

Ключові слова: волонтерство, благодійність, заходи, організація, особливості, розвиток, підприємство, соціальна та корпоративна відповідальність, ефективність.

ABSTRACT

Murovtseva D.O. Development of a program of charity and volunteering events of the enterprise – Manuscript.

Qualification work for obtaining a bachelor's degree was carried out on the materials of JSC CB "PrivatBank" for 2021-2023.

The first section of the work considers the theoretical aspects of organizing charity and volunteering at the enterprise, in particular: the concept of Volunteering as a civil society practice is clarified, the prerequisites for the development of modern forms of charity and volunteering are determined, the features of implementing charity and volunteering events at the enterprise are outlined.

The second section of the qualification work analyzes the organization of charitable activities and volunteering at JSC CB "PrivatBank", in particular: a technical and economic characteristic of JSC CB "PrivatBank" is provided, the features of organizing charity and volunteering events of JSC CB "PrivatBank" are determined, and charity and volunteering events of JSC CB "PrivatBank" are investigated.

In the third section of the qualification work, charity and volunteering activities of JSC CB "PrivatBank" were developed. In particular: foreign experience in organizing charity and volunteering was studied, the main areas of charity and volunteering of JSC CB "PrivatBank" were substantiated, the economic efficiency of the proposed charity and volunteering activities of JSC CB "PrivatBank" was determined.

The work contains 80 pages of the main text, 18 tables, 8 figures, 50 sources used.

Keywords: volunteering, charity, activities, organization, features, development, enterprise, social and corporate responsibility, efficiency.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	8
РОЗДІЛ 1.ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ БЛАГОДІЙНОСТІ ТА ВОЛОНТЕРСТВА НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	11
1.1. Волонтерство як практика громадянського суспільства.....	11
1.2. Передумови розвитку сучасних форм благодійності та волонтерства	19
1.3. Особливості здійснення заходів благодійності та волонтерства на підприємстві	26
РОЗДІЛ 2.АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЇ БЛАГОДІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ВОЛОНТЕРСТВА АТ КБ «ПРИВАТБАНК».....	34
2.1. Техніко-економічна характеристика АТ КБ «ПРИВАТБАНК».....	34
2.2. Особливості організації заходів благодійності та волонтерства АТ КБ «ПРИВАТБАНК»	44
2.3. Дослідження заходів благодійності та волонтерства АТ КБ «ПРИВАТБАНК»	51
РОЗДІЛ 3.РОЗРОБКА ЗАХОДІВ З БЛАГОДІЙНОСТІ ТА ВОЛОНТЕРСТВА АТ КБ «ПРИВАТБАНК»	61
3.1. Зарубіжний досвід благодійності та волонтерства.....	61
3.2. Обґрунтування основних напрямів благодійності та волонтерства АТ КБ «ПРИВАТБАНК»	68
3.3. Оцінка запропонованих заходів благодійності та волонтерства АТ КБ «ПРИВАТБАНК»	75
ВИСНОВКИ.....	83
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	86
ДОДАТКИ.....	91

ВСТУП

Актуальність теми. Корпоративне волонтерство в Україні останні роки набуває широкого розвитку. Особливо волонтерство та благодійність активізувалось після Революції Гідності, а під час повномасштабного вторгнення росії в Україну волонтерами стало майже все населення разом з підприємцями.

Партнерство між бізнесом, суспільством і владою сприяє вирішенню найрізноманітніших завдань. Цей діалог дозволяє ділитися найкращими практиками, виробляти загальні стандарти роботи з волонтерами, масштабувати проекти, збільшуючи їхню результативність. Досвід пандемії приніс безліч прикладів ефективних соціальних проектів, реалізованих компаніями у колабораціях, і переконливо довів, що вирішувати складні соціальні завдання краще у партнерстві влади, бізнесу та суспільства, і дані практики згодились в останні три роки.

Розвиток волонтерської діяльності є важливим як для суспільства в цілому, так і для окремих його секторів, а також для самих волонтерів. Для окремої людини участь у волонтерській діяльності сприяє самореалізації та самовдосконаленню, дає можливість здобути нові знання та досвід, що, безумовно, є важливим особливо для молодих людей, а також дає можливість відчутися соціально значущим та соціально корисним.

Волонтерська діяльність у суспільстві представляє унікальний потенціал на вирішення гострих соціальних проблем. Це чудова нагода для будь-якої людини відчутися громадянином, який приносить користь, здійснити внесок у розвиток суспільства, задовольнити свої особисті та соціальні потреби через допомогу іншим людям.

Державі волонтерська праця допомагає ефективніше вирішувати завдання, що стоять перед нею та суспільством. Розвиток волонтерства сприяє становленню громадянського суспільства, слугує підвищенню ролі некомерційних та громадських організацій. Волонтерство позитивно впливає на соціальний та економічний розвиток країни загалом, допомагаючи вирішити соціально значущі проблеми. Корпоративне

волонтерство є одним із найважливіших способів прояву соціальної відповідальності бізнесу.

В умовах війни в Україні очікування від бізнесу високі, як ніколи раніше. Реалізуючи свою соціальну відповідальність, компанії з різних частин світу беруть на себе добровільні зобов'язання, спрямовані на розвиток територій та підтримку місцевих громад.

Сьогодні можна сміливо стверджувати, що корпоративне волонтерство в Україні відбулося та стрімко розвивається. Співробітники компаній реалізують власні громадські ініціативи, беруть активну участь в екологічних та соціальних проектах, допомагають ВПО, соціальним підприємцям та цивільним об'єднанням, у тому числі використовуючи професійні навички. Програми корпоративного волонтерства, будучи органічно інтегрованими в корпоративну культуру компаній, допомагають набуті та примножити цінності довіри, допомоги та партнерства. Ну і нарешті, волонтерство розвиває у співробітників такі важливі та затребувані якості, які відповідальність, довіра, дисциплінованість та співчуття, підвищує залученість та відповідальність за результат.

Мета дослідження: узагальнення теоретичних та практичних аспектів розроблення програми заходів з благодійності і волонтерства підприємства.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання наступних **завдань**:

- з'ясувати сутність волонтерства як практики громадянського суспільства;
- визначити передумови розвитку сучасних форм благодійності та волонтерства;
- дослідити особливості здійснення заходів благодійності та волонтерства на підприємстві;
- надати техніко-економічну характеристику АТ КБ «ПриватБанк»;
- визначити особливості організації заходів благодійності та волонтерства АТ КБ «ПриватБанк»;
- дослідити заходи благодійності та волонтерства АТ КБ «ПРИВАТБАНК»;
- розглянути зарубіжний досвід благодійності та волонтерства;

- обґрунтувати основні напрями благодійності та волонтерства АТ КБ «ПриватБанк»;

- визначити оцінку важливості запропонованих заходів благодійності та волонтерства АТ КБ «ПриватБанк».

Об'єкт дослідження: процес організації заходів благодійності та волонтерства на підприємстві.

Предмет дослідження є теоретико-методичні та практичні аспекти організації заходів благодійності та волонтерства на підприємстві.

Методи дослідження. При проведенні дослідження застосовувались такі методи наукового пізнання: описовий, абстрактно-логічний (теоретичні узагальнення, формування висновків), статистично-економічних групувань (для проведення аналітичного аналізу діяльності підприємства), табличний, графічний (для наочного відображення результатів проведених розрахунків).

Наукова новизна отриманих результатів полягає в наступному: узагальнені напрями благодійності та волонтерства для підприємств; визначено напрями, які є основою заходів щодо удосконалення благодійності та волонтерства підприємства; розроблено програму заходів для удосконалення благодійності та волонтерства підприємства.

Інформаційну базу роботи складають чинні законодавчі та правові акти, дослідження аналітичних вітчизняних та зарубіжних агенцій, звітність підприємства, довідково-нормативні матеріали, монографії, підручники, навчальні посібники, наукові праці та статті вітчизняних та зарубіжних вчених з питань проблематики обраної теми.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури, додатків. Повний обсяг кваліфікаційної роботи складає 86 сторінок комп'ютерного тексту. Обсяг основного тексту складає 80 сторінок. Робота містить 18 таблиць, 8 рисунків, додатків на 2 сторінках, список використаної літератури – 50 джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ БЛАГОДІЙНОСТІ ТА ВОЛОНТЕРСТВА НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1. Волонтерство як практика громадянського суспільства

Волонтерство є найважливішим інститутом громадянського суспільства, що з 2014 року у нашій країні новий імпульс для свого розвитку, що посилило його внесок у соціально-економічний розвиток країни та регіонів, надало можливості для самореалізації мільйонів українців, які беруть участь у волонтерській діяльності різних напрямків та форм. Громадянське суспільство є найважливішим інститутом сучасного українського суспільства.

По-перше, громадянське суспільство - це самі громадяни, люди. Насамперед ті, яким не байдуже, що відбувається поруч із ними, які виявляють активність або як мінімум заявляють про свою громадянську позицію. Це люди, які хочуть змінити життя навколо себе на краще і вважають, що здатні це зробити, взяти на себе відповідальність, які готові об'єднуватися задля досягнення таких цілей[5, с.104].

По-друге, громадянське суспільство — це суспільство, яке розуміє, навіщо воно існує, висловлює свої громадянські позиції та підкріплює їх конкретними ініціативними діями[8, с.29].

По-третє, громадянське суспільство — це «помічник держави», сукупність громадських ініціатив, рухів, організацій тощо, які сприяють державній владі у вирішенні різноманітних соціально значущих завдань[13, с.64].

По-четверте, громадянське суспільство — це система, яка поєднує людей залежно від їхніх потреб та інтересів. Його можна розглядати як елемент суспільної культури, що задає культурну норму, яка просуває ідею об'єднання людей задля досягнення спільної мети[15, с.71].

По-п'яте, громадянське суспільство — це третій сектор, який і є індикатором рівня розвитку громадянського суспільства. Саме третій сектор (зокрема, недержавні

некомерційні організації) орієнтовано рішення на некомерційній основі тих соціально значимих завдань, які бажає чи здатна вирішити держава[21, с.53].

Отже, визначимо громадянське суспільство як сферу людської діяльності за межами сім'ї, держави та ринку, яка створюється індивідуальними та колективними діями, нормами, цінностями та соціальними зв'язками та виконує ряд специфічних функцій: соціалізуючу, мобілізаційну, артикуляційну, сервісну, а також функцію контролю та захисту.

Завдяки артикуляційній функції у громадянському суспільстві відбувається акумуляція індивідуальних та групових потреб та інтересів та подальше представлення їх перед державними та бізнес-структурами. Крім того, саме тут формується громадська думка або впливає на її формування в інших сферах суспільства, формується громадськість.

Також у громадянському суспільстві здійснюється громадський контроль за діями державних структур, ця сфера сприяє встановленню оптимального заходу державного впливу на суспільні процеси. У ньому відбувається захист прав індивідів та його груп акторами, здійснюють правозахисну діяльність поруч із інститутами держави й ринковими суб'єктами.

Соціалізуюча функція є важливою у діяльності громадянського суспільства. Саме у цій сфері здійснюється соціалізація індивідів, внаслідок якої їм прищеплюються цінності солідарності, відповідальності, справедливості, суспільної активності тощо.п. У той самий час тут виробляються специфічні громадські норми, пов'язані з втіленням у життя цих цінностей, і створюються передумови їхнього закріплення у праві, що сприяє інтеграції суспільства загалом, забезпечуючи стійкість і рівновагу громадських відносин як і громадянському суспільстві, і поза її межами. Наприклад, довіра одночасно є установкою, без якої неможливе формування самого громадянського суспільства, індикатором його стану та найважливішою передумовою його формування. У той самий час довіра може формуватися внаслідок спільної діяльності, взаємодії індивідів та його груп у суспільстві[30, с.168].

Основними демографічними чинниками, які впливають рівень довіри до людей загалом, є освіту і матеріальне становище сім'ї. Більше впливом геть переважає

недовіри надають світоглядні чинники. Соціально оптимістичні групи населення мають більш високий рівень узагальненої довіри: люди, які довіряють своєму оточенню, пишаються своїм громадянством, що відзначають переважання соціальної згуртованості над роз'єднаністю, які мають гарне здоров'я, частіше вважають, що людям загалом можна довіряти.

Ті ж, хто з недовірою ставиться до свого оточення, відчуває образу за країну, не задоволений життям, нещасливий і не готовий поєднуватися з іншими для досягнення спільних цілей, навпаки, демонструють насторожене ставлення до людей, заявляють про недовіру до них.

Мобілізаційна функція є другою за важливістю функцією громадянського суспільства. У цій сфері відбувається мотивація та мобілізація індивідів та інших соціальних суб'єктів на розвиток громадянської активності різного змісту та форм, зокрема на участь у грошових пожертвуваннях, добровольстві, у самоорганізації за місцем проживання, у діяльності недержавних організацій тощо. Мобілізаційний характер громадської активності громадян наочно був продемонстрований в період Революції гідності[24].

Сервісна функція громадянського суспільства, яка забезпечує задоволення різноманітних потреб індивідів та їх груп за рахунок надання послуг суб'єктами громадянського суспільства в галузі освіти, науки, культури, мистецтва, охорони здоров'я, профілактики та охорони здоров'я громадян, пропаганди здорового образу життя, поліпшення морально-психологічного стану громадян, фізичної культури та спорту, соціальної підтримки, охорони навколишнього середовища, надання допомоги постраждалим внаслідок стихійних лих, біженцям та вимушеним переселенцям та ін. Мабуть, за останнє десятиліття найпомітніша зміна відбулася саме в сервісній функції громадянського суспільства в Україні.

Волонтерство є найважливішим інститутом громадянського суспільства, функціонування якого підтримують численні волонтерські практики, які вже склалися в нашій країні. волонтерської діяльності проявляється у її організаційній структурі, наявності цілей, функцій та цінностей. Організаційна структура

волонтерства визначається тим, що волонтерство може бути формальним (організованим) та неформальним (неорганізованим).

Функції волонтерської діяльності різноманітні:

- участь у формуванні та розвитку громадянського суспільства, трансляція соціетальних цінностей;
- підтримка незахищених груп, їх соціальна адаптація;
- соціальна творчість людей[33, с.38].

Також волонтерство підвищує рівень довіри в суспільстві та сприяє формуванню соціальної відповідальності, солідарності та взаємодопомоги.

Так, за відсутності єдиного загальноприйнятого визначення волонтерства можна виділити основні концепти цього виду діяльності: реалізація волонтерства як форми добровільної соціальної взаємодії, спрямованої на допомогу оточуючим при повній відмові від грошової винагороди. користь інших людей, які не є близькими родичами самому волонтерові.

Умови повномасштабної війни вкотре продемонстрували неймовірну силу та масштабність добровольчого руху в Україні. Волонтери у співпраці з громадськими організаціями реалізують напрямки волонтерської допомоги Збройним Силам України та постраждалим від широкомасштабної військової агресії росії проти України, збирають кошти та закупають товари для потреб фронту та мирного населення, координують роботу центрів допомоги внутрішньо переміщеним особам, готують потенційні місця для розміщення людей, надають психологічну допомогу дітям та підліткам, здають кров, організують допомогу людям похилого віку, та ін. Ці напрями волонтерської діяльності є найпотужнішими в умовах війни.

Благодійний рух в Україні активно зростає та розвивається. Допомогти нужденним можна вже сьогодні в один клік – відправивши скромну суму на рахунок відповідної організації. Однак такої допомоги не завжди достатньо – часто потрібні специфічні дії «на місці»: доставка їжі та одягу, допомога лікарям, організація харчування для бездомних, догляд за хворими та багато іншого. Цю роботу виконують волонтери – люди, які добровільно та безкоштовно займаються громадською діяльністю[10].

Національна стратегія сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021–2026 роки та плани її реалізації залишаються важливою складовою частиною державної політики щодо підтримки інститутів громадянського суспільства (ІГС), демократичних процесів у країні. Нині здійснюються заходи з імплементації цієї Стратегії у кількох напрямках: «Забезпечення ефективних процедур громадської участі у формуванні та реалізації державної політики на національному та регіональному рівнях, розв’язання питань місцевого значення», «Створення сприятливих умов для формування та інституційного розвитку інститутів громадянського суспільства», «Стимулювання участі інститутів громадянського суспільства в соціально-економічному розвитку України», «Створення сприятливих умов для міжсекторальної співпраці».

Таблиця 1.1

Динаміка рейтингів балансу довіри-недовіри до державних та соціальних інституцій у 2013(грудень)–2019(жовтень) рр, %

Період Інституції	Груд. 2013	Груд. 2014	Груд. 2015	Листоп. 2016	Трав. 2017	Черв. 2018	Берез. 2019	Жовт. 2019
Президент України	-27	+5	-40	-42	-50	-67	-46	+48
Верховна Рада України	-54	-26	-74	-66	-78	-75	-69	+9
Уряд України	-36,5	-18	-67	-57	-69	-65	-55	+7
Збройні Сили України	-1,5	+25	+22	+27	+18	+23	+32	+57
Суди	-52	-72	-72	-69	-80	-77	-63	-56
Прокуратура	-48	-64	-66	-64	-55	-66	-55	-46
Церква	+40	+45	+46	+32	+36	+35	+37	+33
Засоби масової ін формації України	+19	+13	0	+6	+3	-6	+6	+20
Громадські організації	+2	+9	+10	+19	+3	+6	+7	+17
Волонтери	-	-	+49	+44	+42	+44	+49	+49

Джерело:[9]

Зміни, які відбулися в 2019 р. унаслідок президентських та парламентських виборів, істотно трансформували громадську думку. Вперше за всю історію України новообраний Президент переміг в усіх регіонах України і майже в усіх областях (з винятком Львівської). Уперше партія Президента має монобільшість у Верховній Раді

і вперше Кабінет Міністрів України не сформований за квотним принципом. Уперше новообраний Президент має довіру у 70 % респондентів і тримає її майже півроку. Вперше позитивний баланс довіри мають і новобраний Парламент України, і новопризначений Уряд.

Громадські організації (ГО) загалом мають позитивний баланс довіри серед українських громадян. Зокрема, у 2023 р., за даними соціологічних досліджень, баланс довіри неурядовим організаціям становив майже 40 %, а 51,6 % опитаних зазначали, що скоріше довіряють, ніж не довіряють українським громадським організаціям[26].

Водночас низка досліджень діяльності ОГС засвідчує, що протягом 2023 р. рівень довіри до волонтерів і громадських організацій трохи знизився: восени 2023 р. волонтерам довіряли 84 % респондентів (на початку року – 88 %), громадським організаціям – 61 % (на початку року – 66 %). Загалом у 2023 р. в Україні спостерігалось зменшення рівня довіри до соціальних та політичних інститутів. Як наслідок, половина українців, які брали участь в опитуваннях, вважають, що громадські організації в розв'язанні соціальних проблем є набагато ефективнішими, ніж урядові та бізнесові структури.

Змінюється вектор активності ОГС стосовно задоволення потреб різних цільових аудиторій, упровадження ініціатив, соціально-гуманітарних проєктів. Так, кількість інституцій, які надають допомогу тим, хто постраждав від російської збройної агресії, зменшилася на 11 % (із 43 % – у 2022 р. до 32 % – у 2023 р.). Близько 10 % громадських організацій, благодійних фондів та волонтерських ініціатив займаються міжнародною адвокацією.

Дослідження МБО «Фонд Східна Європа» та компанії «4Service» засвідчили, що після 24 лютого 2022 р. лише 17 % громадських організацій отримали міжнародну допомогу, а 83 % респондентів повідомили, що не мали такого фінансування. Проєкти, допомога були переважно спрямовані на підтримку вразливих груп населення, інтеграцію внутрішньо переміщених осіб (ВПО), підвищення соціальної згуртованості, організацію навчальних програм, підвищення обізнаності різних груп населення.

Відповідне дослідження[26] демонструє, що основними джерелами фінансування у 2023 р. для двох третин організацій громадянського суспільства залишалися пожертви, членські та благодійні внески або донати. Міжнародні гранти посідали друге місце – 22 %, доходи від власної економічної діяльності використовували 18% громадських організацій. Водночас частка організацій, котрі отримують фінансування з державного або місцевого бюджетів, дещо зросла: 2023 р. вона становила 7,9 %, тоді як 2022 р. – 5,6 %.

Протягом 2023 р. три найбільші благодійні фонди («United 24», «Повернись живим», Фонд Сергія Притули) отримали 18,75 млрд грн пожертв від громадян, хоча загалом українці у 2023 році задонатили майже вдвічі менше, ніж на початку повномасштабного вторгнення.

Проте, як свідчать банківські установи, які проводять моніторинг надходження коштів на благодійну діяльність, у 2023 р. регулярність донатів на підтримку України зростала. Наприклад, за даними Monobank, протягом 2023 р. рівень підтримки фондів та волонтерів зріс більше ніж утричі порівняно з першим роком повномасштабного вторгнення рф. Це може вказувати на посилення диференціації надання допомоги різним організаціям та ініціативам.

А згідно із соціологічними дослідженнями громадяни України надавали фінансову та ресурсну допомогу ЗСУ, внутрішньо переміщеним особам. Так, 63 % респондентів протягом 2023 р. особисто перераховували гроші волонтерам та благодійним організаціям. При цьому 46 % опитаних перераховували кошти на спеціальний банківський рахунок НБУ для Збройних Сил України. Кожен другий респондент (51 %) допомагав внутрішньо переміщеним особам грошима, одягом, харчовими продуктами або іншими речами[26].

У 2023 р. вносилися зміни у правові засади регулювання діяльності інститутів громадянського суспільства. Як засвідчив аналіз законодавчих актів, які вже схвалені парламентом України, та проектів законів, що перебувають на різних стадіях підготовки, модифікація правової бази функціонування ОГС за період 2023 р. – перша половина 2024 р. стосувалася всіх напрямів діяльності цих організацій.

Можна визначити деякі особливості цього процесу, що зумовлені специфікою поточного історичного моменту. Передусім реалізація норм нещодавно прийнятих законів, а також у перспективі тих законопроектів, які зараз перебувають на стадії підготовки, надасть змогу зробити діяльність ОГС багатограннішою, розширити діапазон їхнього впливу на соціальні процеси, зокрема щодо відновлення України.

Волонтерство – це діяльність, яка здійснюється добровільно для суспільства чи окремих соціальних груп, без очікування винагороди. Французьке слово *volontaire* («добровільний») походить від латинського *voluntarius* («добровільний»). Волонтер — особа, яка добровільно надає безоплатну допомогу особам, які потребують особливої підтримки та соціального захисту, або державній, неприбутковій чи громадській організації. Таким чином, волонтерами стають не з фінансових причин, а заради добровільної допомоги іншим та отримання безцінного життєвого досвіду. Адже регулярно і свідомо допомагаючи іншим, людина віддає їм свій час, уміння, ресурси. А натомість отримують щось значуще: знання, уміння, досвід, коло однодумців, нові знайомства[34, с26].

Незалежно від того, що спонукає людину до волонтерства, вона може принести користь іншим, не завдаючи шкоди собі.

Таким чином, волонтерство є найважливішим інститутом громадянського суспільства, заснованим на практиках волонтерської діяльності у різноманітних напрямках: соціальний, екологічний, медичний, культурний, науковий та ін. Розвиток інституту, в основі якого громадянська активність та ініціатива, підтримується в нашій країні з боку держави, умовах надзвичайних обставин, у тому числі в умовах повномасштабного вторгнення росії, коли волонтери прийшли на допомогу громадянам, які потребували її, у населених пунктах по всій країні.

1.2. Передумови розвитку сучасних форм благодійності та волонтерства

Соціальна політика держави в ідеалі є похідною від інституціоналізації співпраці громадян у реалізації їх особистих соціально-благодійних прагнень і соціальних державних і недержавних інститутів. Чим ширше поле консенсусу, тим менш відчутна конфронтаційна складова соціальної політики, тим більше за інших рівних умов ця політика є стабільною, сильною та передбачуваною. Але консенсус у даному випадку – це збіг особистих філантропічних прагнень громадян.

Якщо громадянин не впевнений, що мета, на яку він готовий витратити свої сили та гроші, буде підтримана силами та засобами багатьох співгромадян, для нього часто нерационально робити окремі дії. Наприклад, невелика жертва нічого не змінить у стані здоров'я. Однак громадянин може добровільно проголосувати за вилучення цієї суми з нього у вигляді податку, якщо він впевнений, що, по-перше, він буде фінансувати схвалені ним дії, а по-друге, через оподаткування кошти інших осіб приваблює.

Існує кілька умовних рівнів благодійної діяльності[33].

Перший полягає в тому, що благодійність здійснюється на суто індивідуальній основі без необхідності будь-якої розвиненої інституційної форми.

На другому рівні благодійність представлена діяльністю формальних і неформальних структур громадянського суспільства, наприклад благодійних фондів. Інституціоналізація в рамках таких структур дозволяє, з одного боку, об'єднати зусилля, а з іншого – ефективно та контрольовано витратити пожертви великих благодійників. Це, звичайно, допомагає досягати більш складних і значущих цілей, ніж на першому рівні. Але для другого рівня існують межі, і там, де філантропічні цілі виходять за їх межі, потрібне подальше ускладнення благодійних інститутів на основі їх інтеграції в інституційні рамки держави. Різко зростають можливості досягнення соціальних цілей. З цієї причини кількість задіяних і використаних ресурсів на третьому рівні набагато більше, ніж на другому, не кажучи вже про перший. Проте перехід від рівня до рівня є, по суті, підвищенням інституційної спроможності дій, але не зміною їх характеру. Природа ж найбезпосередніше

проявляється там, де милосердя не можна прикрити оболонкою державної політики (картина затемнюється, якщо державу звикли сприймати як щось окреме від громадян).

Аналіз і прогноз зрілої соціальної політики неможливі поза контекстом благодійної діяльності. Дуже важливим є також завдання розвитку саморегуляції у сфері благодійності та волонтерства в Україні. Необхідний перехід від існуючої системи моніторингу благодійних організацій, яка здійснюється майже виключно державними органами, до системи державно-громадського контролю, в якому поряд з державними органами беруть участь асоціації та спілки благодійних організацій.

Формування та розвиток системи саморегулювання, змішаного громадсько-громадського контролю дозволяє забезпечити надійну багатоаспектну інформаційну систему, спрямовану на розкриття діяльності благодійних організацій, потрібну як донорам та потенційним бенефіціарам, так і державі, яка бажає перевірити обґрунтування надання можливих пільг на благодійну діяльність. Типологія та загальна характеристика іноземних благодійних фондів. Іноземні приватні фонди можна з певною часткою умовності класифікувати за джерелами фінансування та діяльністю[31, с.56-60].

Отже, благодійні фонди поділяються на п'ять основних груп, а саме:

– незалежні фонди – благодійні організації, засновані на фінансовому фонді, засновниками яких є приватні особи (такі як Charles Stewart Mott Фонд) або сім'ї (наприклад, Фонд Білла та Мелінди Гейтс);

– кошти компаній. За своєю «природою» вони практично схожі на незалежні благодійні організації; однак, на відміну від них, вони створюються компаніями, а не приватними особами;

– операційні фонди – організації, які керують проектами, що фінансуються третьою стороною, але в деяких випадках вони також можуть фінансувати певні проекти за власні кошти;

– кошти громад – це фактично інструменти мобілізації фінансових та інших ресурсів з різних джерел для задоволення місцевих потреб;

– громадські фонди – це організації, які збирають державні кошти для фінансування власних грантових програм. Більшість громадських фондів також є державними[16].

У європейському просторі структура сектору недержавних приватних фондів має таку класифікацію:

– приватні фонди – організації, засновані на фінансовій фонди, створені окремими особами або родинами;

– операційні фонди – фонди, створені для управління певними установами чи проектами;

– фонди, що фінансуються компаніями – незалежними юридичними особами та відповідають аналогічним видам фондів у США. Ці структури створюються переважно великими компаніями (корпораціями);

– фонди, що належать компаніям – створюються для управління компаніями, зокрема, для запобігання боротьбі за контроль та між правонаступниками. Наприклад, Robert Bosch Stiftung GmbH володіє Bosch;

– фонди державного управління – організації з приватним фондом, що перебувають у державному управлінні;

– фонди з державним фінансуванням – створені державою організації, кошти на дотацію яких також надає держава[15].

Слід зазначити, що для деяких країн Заходу традиційною стала практика розподілу частини міжнародної допомоги через фонди, які формально є незалежними та недержавними. Водночас такі фонди можна назвати квазідержавними, оскільки певною мірою їх діяльність знаходиться під наглядом уряду. Наприклад, підтримка розвитку демократії знаходиться під впливом політичної моделі країни-донора. Діяльність квазіпублічних фондів відповідає зовнішній політиці держави. Їхня діяльність насамперед спрямована на підтримку неурядових організацій та громадянського суспільства, де квазідержавні фонди показують кращу ефективність.

Таким чином, квазіпублічні фонди є юридично самостійними організаціями, які переважно фінансуються державою та певною мірою залежать від політики держави (зокрема, їхня діяльність так чи інакше відповідає державній політиці у відповідних

сферах та перебуває під її особливим контролем). Використання коштів має низку переваг перед офіційною допомогою: більша гнучкість та інноваційність; більш швидка реакція на зміну робочого середовища; менша залежність від бюрократичних процесів; нижчі вимоги до звітності; робота «незалежних» фондів менше пов'язана з втручанням у внутрішні справи країн.

Класичним прикладом квазідержавних фондів є німецькі політичні фонди, які також називають «партіями» (viva). Свою активну закордонну діяльність вони почали ще в 1960-х роках у Латинській Америці, а згодом німецька модель міжнародної роботи партійних фондів була апробована в поставторитарних країнах, таких як Іспанія та Португалія у 1970-х роках. Кошти надали підтримку партіям або окремим особам в інших країнах, що з часом дозволило побудувати відповідні партнерські мережі навколо основних інституціоналізованих політичних тенденцій у Європі.

Німецькі політичні фонди стали зразком для наслідування в інших державах. І зараз такі політичні фонди вже створені та діють у ряді країн Західної Європи. Зокрема, у 1970-х роках партійні фонди були створені в Австрії, а у 1990-х роках німецьку модель запровадили Нідерланди (стратегічна мета – підтримка процесу глобальної демократизації) та Швеція (стратегічна мета – підтримка розвитку демократії на пострадянському просторі)[7].

У 1992 році у Великій Британії розпочав свою діяльність Вестмінстерський фонд за демократію. Найбільші партії Іспанії у 2000-х також створили відповідні партійні фонди для підтримки ідеологічно близьких політичних партій за кордоном. Сьогодні подібні організації розвиваються в країнах Центральної та Східної Європи, які раніше були об'єктом підтримки відповідних західних фондів[31].

Нині в Україні немає спеціального закону, який би поширювався на діяльність різних видів фондів. У 1997 році було прийнято Закон України «Про благодійництво та благодійні організації», замінений Законом України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» у 2012 році[22]. Перші благодійні фонди діяли у форматі асоціацій. Відповідно до чинного законодавства благодійна організація - це юридична особа приватного права, установчими документами якої основною метою діяльності

визначено благодійну діяльність в одному або кількох напрямках, визначених цим Законом.

До переліку сфер благодійності входять: освіта; охорона здоров'я, екологія, захист навколишнього середовища та тварин; запобігання наслідкам стихійного та техногенного лиха та ліквідація їх наслідків, допомога постраждалим від катастроф, збройних конфліктів і аварій, а також біженцям та особам, які опинилися в складних життєвих обставинах; опіка та піклування, представництво та правова допомога; соціальний захист, соціальне забезпечення, соціальні послуги та подолання бідності; культура і мистецтво, охорона культурної спадщини; наука і дослідження; спорт і фізична культура; права людини і громадянина та їх основні свободи; розвиток територіальних громад; розвиток міжнародного співробітництва України; стимулювання економічного зростання та розвитку економіки України та її окремих регіонів та підвищення конкурентоспроможності України; сприяння реалізації державних, регіональних, місцевих, міжнародних програм, спрямованих на поліпшення соціально-економічного становища в Україні; сприяння обороноздатності та мобілізаційній готовності країни, цивільний захист у надзвичайних ситуаціях мирного та воєнного часу[22].

З початку повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну громадські організації активно реагують на виклики воєнного часу – у перші місяці війни вони взяли на себе важливу функцію у забезпеченні стабільності на фронті та задній. І хоча після формування Контактної групи з питань оборони України (коаліції у форматі «Рамштайн») і, відповідно, постачання значних обсягів як військової, так і гуманітарної допомоги за сприяння органів державної влади, участь громадян суспільства на захисті України не торкнулася значної кількості ОГС у забезпеченні Сил оборони дещо зменшилася, однак вона продовжує залишатися досить значною та незамінною, насамперед у важкі моменти, коли потрібна термінова та оперативна допомога.

За 2023 рік майже у чверті (23 %) неурядових інституцій змінилися пріоритети щодо сфер діяльності, проте 77 % громадських організацій продовжили роботу за означеними раніше напрямками. Протягом 2023 р., на думку учасників опитувань

громадського сектору, організації громадянського суспільства свою діяльність спрямовували на – рис.1.1.

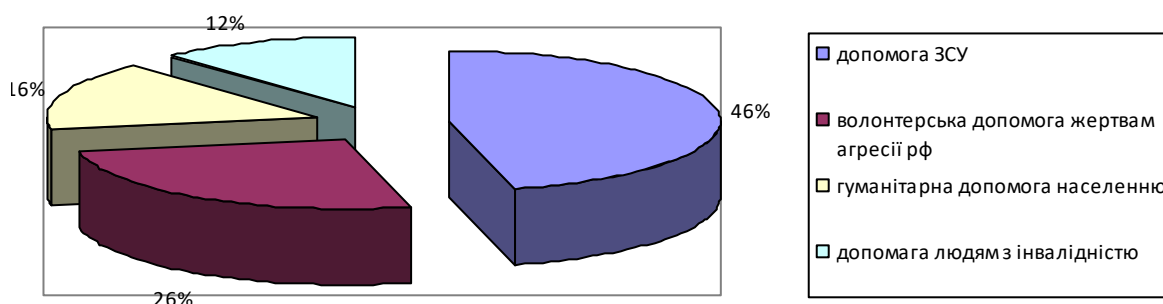

Рис.1.1. Напрями діяльності неурядових організацій в Україні у 2023 році

Джерело: [26]

За даними досліджень, у 2023 р. частка організацій, для яких сприяння армії та потерпілим від вторгнення рф були основними сферами діяльності, загалом зменшилася на 5 % (із 43 % – у 2022 р. до 38 % – у 2023 р.). Найбільша кількість реєстрацій громадських організацій, котрі займаються наданням допомоги Силам оборони та опікуються підтримкою громадян, які постраждали від війни, зафіксована в м. Києві, Дніпропетровській, Львівській, Харківській, Київській та Одеській областях.

Волонтерська активність громадян, ветеранський рух стали провідними формами громадської участі. Водночас у 2023 р. спостерігалася виразна спеціалізація ОГС(організації громадянського суспільства) стосовно сфер діяльності, реалізації статутних цілей. Результати досліджень сфер діяльності ОГС засвідчують, що протягом 2023 р. відбулося розширення залученості громадянського суспільства стосовно:

- роботи з підлітками та молоддю – зростання на 29 %;
- допомоги вразливим верствам населення та людям з особливими потребами – зростання на 14 %;
- надання послуг у системі охорони здоров'я – зростання на 7 %.

Станом на грудень 2023 р. в Україні було зареєстровано 208 385 неприбуткових організацій, майже 10 % із них – благодійні фонди, 27,6 % – різні громадські об’єднання. У Реєстрі волонтерів України було зареєстровано майже 7 тис. осіб. Загалом кількість благодійних організацій у 2021–2023 рр. зросла на 43 %. Таку динаміку можна пояснювати збільшенням потреб у залученні ресурсів реагування на гуманітарну кризу, спричинену війною, допомогу Збройним Силам України (ЗСУ). Крім того, збільшилася кількість громадських організацій та об’єднань співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ) – на 6,1 та 5,4 % відповідно.

З 2019 року Україна суттєво піднялась у рейтингу благодійності(рис.1.2).

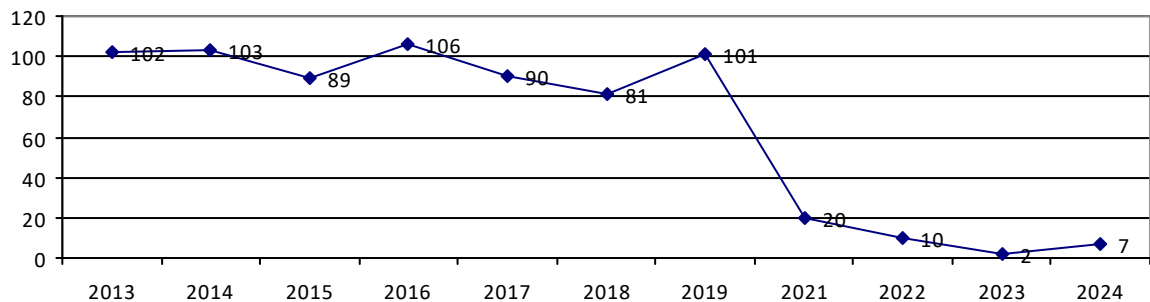

Рис.1.2. Рейтинг України за світовим індексом благодійності, місце

Джерело:[50]

Суттєво сприяла розвитку волонтерства пандемія, коли волонтери переважно он лайн надавали психологічну підтримку населенню, далі позитивному рейтингу благодійності України сприяло масова волонтерська підтримка через повномасштабне вторгнення росії

На тлі війни ми є свідками того, як швидко налагоджувалися координаційно-логістичні процеси, закупівлі та інформаційне забезпечення. На початку повномасштабного вторгнення, після кількох тижнів хаотичних переміщень, були побудовані логічні ланцюжки поставок, а ефективність волонтерів на всіх напрямках зросла.

До 2024 року волонтерство стало системним, охопивши всі верстви населення та бізнес. Громади долучаються до волонтерства, бо турбуються про своїх співвітчизників у лавах Збройних Сил України чи тих, хто вже повертається з фронту

та потребує опіки, чи про родини військовослужбовців та переселенців. Навіть державні інституції долучаються до допомоги, бо цього вимагає суспільство, наприклад, організовуючи регулярні акції під стінами обласних адміністрацій.

Отже, від найдавніших часів до сучасності благодійна діяльність здійснюється у формах меценатства, спонсорства, волонтерства. Сучасні тенденції благодійності включають: збільшення некомерційного сектору та його інтернаціоналізацію; співпраця благодійних фондів, розвиток соціального партнерства з бізнесом, державними органами, іноземними фондами; професіоналізація через створення мережевої благодійності. У свою чергу, благодійність за кордоном характеризується зростанням професіоналізму, різноманітністю форм і програм співпраці, зростанням і розширенням самої сфери та її значення для некомерційної, зокрема, соціально-культурної діяльності. Останніми роками в Україні активізувався процес інституціоналізації благодійництва: збільшується кількість спеціалізованих фондів; з'являються громадські організації, завданням яких є координація зусиль різних суб'єктів благодійництва.

1.3. Особливості здійснення заходів благодійності та волонтерства на підприємстві

Корпоративне волонтерство або волонтерство співробітників стало новим способом, за допомогою якого організації можуть залучати та утримувати своїх найцінніших співробітників: волонтерів. Корпоративне волонтерство, яке також називається волонтерством співробітників, відіграє важливу роль у формулюванні місії та бачення компанії, спрямованих на покращення світу. Воно є платформою для демонстрації прихильності компанії соціальної відповідальності та привернення уваги до проблем, які вона підтримує. На сучасному конкурентному ринку праці компанії роблять все можливе, щоб виділитись, і корпоративне волонтерство – потужний інструмент для цього.

Корпоративне волонтерство, або корпоративне добровольство, — це програма чи ініціатива на робочому місці, в рамках якої компанії заохочують співробітників допомагати суспільству різними видами волонтерської діяльності. Завдяки таким корпоративним волонтерським програмам співробітники роблять позитивний внесок у розвиток суспільства та набувають нових навичок, таких як лідерство, самосвідомість та покращення взаємодії між командами[38, с.576].

Залучаючи співробітників у волонтерську діяльність, компанії можуть створити позитивну робочу атмосферу, підвищити задоволеність співробітників та досягти довгострокового зростання доходів за рахунок підвищення рівня утримання персоналу, залучення та лояльності клієнтів. Компанії можуть продемонструвати свою відданість соціальної відповідальності та покращити свій імідж в очах громадськості. Це чудовий спосіб показати, що компанії – це не просто машини для заробляння грошей, у них теж є серце, яке відкрите для добрих справ.

Форми заохочення підприємствами співробітників до волонтерства:

- відпустка із збереженням заробітної плати (РТО) за волонтерську діяльність: компанії можуть пропонувати РТО, щоб мотивувати співробітників займатися волонтерською діяльністю на роботі. Це дозволяє співробітникам брати відпустку, не турбуючись про втрату заробітної плати або відставання від графіка. Наприклад, компанія-розробник програмного забезпечення Salesforce щорічно надає співробітникам сім оплачуваних вихідних для участі у волонтерських проектах, які вони підтримують. Компанія Patagonia пропонує співробітникам два місяці оплачуваної відпустки для роботи над екологічними проектами на їх вибір;

- спільні пожертвування: компанії можуть мотивувати співробітників займатися волонтерством, беручи участь у спільних пожертвуваннях благодійним організаціям. Це демонструє відданість компанії соціальної відповідальності та спонукає співробітників жертвувати на важливі для них справи;

- програми волонтерства на громадських засадах: компанії можуть пропонувати програми волонтерства на громадських засадах, в рамках яких співробітники використовують свої професійні навички для надання допомоги некомерційним організаціям та соціальним підприємствам. Це дозволяє співробітникам набувати

нових навичок, співпрацювати з колегами з різних відділів і працювати зі старшим керівництвом над проектами, що впливають на співтовариство[43, с. 645].

Волонтерство в масштабах компанії може принести безліч переваг, у тому числі підвищити залучення співробітників, зміцнити репутацію бренду та лояльність клієнтів.

Нижче наведено вісім унікальних переваг волонтерства серед співробітників та безліч способів, якими воно може принести користь підприємству та суспільству (рис.1.3).

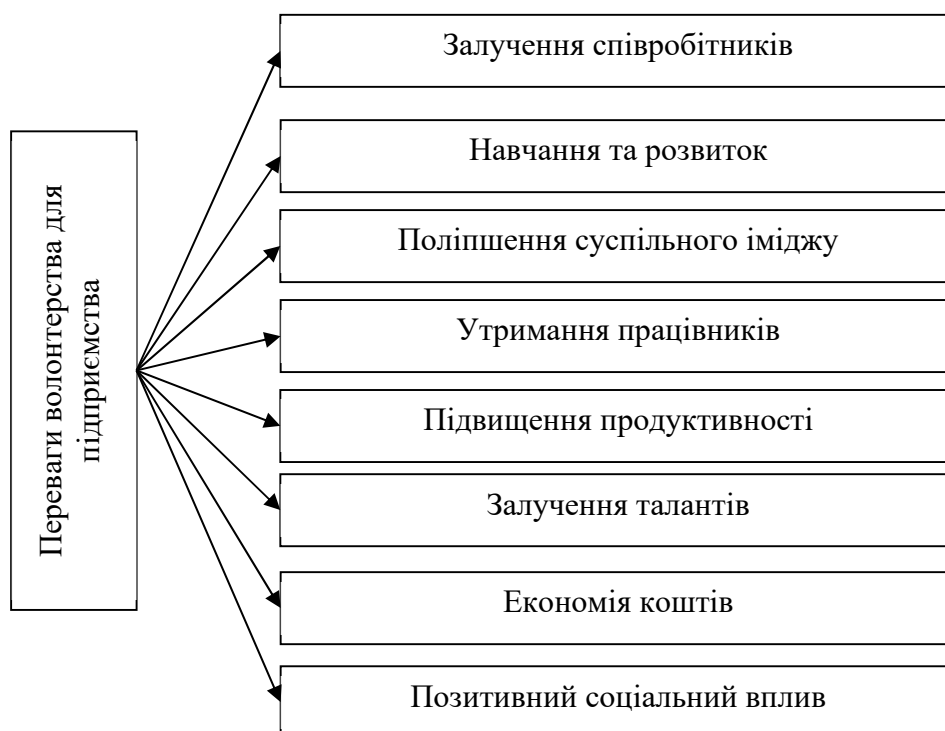

Рис.1.3. Переваги волонтерства для підприємства

Джерело:[43]

Залучення співробітників: компанія може підвищити залучення співробітників, надаючи їм можливість займатися волонтерством, щоб вони могли спілкуватися один з одним, з спільнотою та компанією за межами робочого місця. Це дозволяє командам працювати над значущими проектами та надавати позитивний вплив на свої спільноти, що може підвищити їхню цілеспрямованість та задоволеність роботою.

Навчання та розвиток: співробітники, які добровільно витрачають свій час, розвивають нові навички та розширюють свій досвід, допомагаючи іншим, що

дозволяє їм здобувати знання та досвід для професійного розвитку. Це особливо важливо для мілініалів та представників покоління Z, які приділяють пріоритетну увагу навчанню та розвитку у своїй кар'єрі.

Поліпшення суспільного іміджу: волонтерство на робочому місці може підвищити репутацію підприємства та продемонструвати її прагнення позитивно впливати на суспільство. Клієнти також з більшою ймовірністю залишаться лояльними соціально відповідального підприємства.

Утримання працівників: співробітники, які добровільно беруть участь у програмах корпоративної соціальної відповідальності, з більшою ймовірністю залишаться працювати у своїх роботодавців. Співробітники, які беруть участь у громадських роботах та інших благодійних заходах, також можуть перейнятися почуттям соціальної відповідальності.

Підвищення продуктивності: волонтерство на робочому місці підвищує продуктивність співробітників, надаючи їм можливість відпочити від рутинної роботи, знижуючи рівень вигоряння та підвищуючи задоволеність роботою. Воно підвищує продуктивність, дозволяючи співробітникам розвивати нові навички, співпрацювати з колегами і брати на себе керівні ролі, що виходять за межі їхніх звичайних посадових обов'язків.

Залучення талантів: підприємство може привернути найкращих спеціалістів, демонструючи прихильність до соціальної відповідальності та надаючи співробітникам можливість взаємодіяти з суспільством.

Економія коштів: ініціативи в галузі корпоративної соціальної відповідальності та волонтерства дозволяють підприємствам економити кошти за рахунок підвищення рівня утримання працівників, зміцнення морального духу, скорочення кількості прогулів та підвищення загальної задоволеності роботою. Підприємства можуть створювати сприятливу робочу атмосферу, що призводить до підвищення залученості та задоволеності співробітників та зрештою знижує витрати, пов'язані з високою плинністю кадрів та необхідністю у масштабному підборі персоналу та навчанні[43].

Позитивний соціальний вплив: програми корпоративного волонтерства мають позитивний вплив на співтовариство та суспільство, підвищуючи соціальну

значущість підприємства та його внесок у розвиток суспільства. Позитивний вплив підвищує цінність підприємства та його внесок у розвиток суспільства, що може залучити соціально відповідальних споживачів та зацікавлені сторони.

Корпоративне волонтерство приносить користь багатьом людям. Підприємство отримує вигоду від доброго соціального капіталу та більш залучених співробітників, а співробітники одержують задоволення від реалізації своїх цілей та підвищення морального духу. Корпоративне волонтерство – це безпрограшний варіант для всіх учасників, що робить його корисною ініціативою корпоративної соціальної відповідальності для підприємств будь-якого розміру.

Штомпка П. зазначає чотири переваги корпоративного волонтерства[47]:

1. Корпоративне волонтерство покращує відносини із громадськістю.

Клієнтів так само хвилює вплив компанії на суспільство, як і цінність її товарів чи послуг 70% споживачів по всьому світу віддали б перевагу компанії з метою, а не без неї, і це число зростає.

Це робить стратегію корпоративної соціальної відповідальності важливим елементом будь-якої стратегії у зв'язках з громадськістю та маркетингу.

2. Волонтерство підвищує моральний дух команди.

Співробітники, особливо міленіали, піклуються про те, який вплив їхня робота та компанія надають на світ.

Волонтерство також може бути способом згуртування колективу. Замість відпочинку співробітники працюють разом, щоб позитивно вплинути, що підвищує моральний дух і результати, створюючи більш продуктивну та позитивну робочу атмосферу.

3. Підвищена залученість може знизити плинність кадрів.

За даними Інституту соціальних цілей, у цілеспрямованих співробітників очікуваний термін роботи на 20% більше, ймовірність зайняти керівну посаду на 50% вище, ймовірність просувати своїх роботодавців на 47% вище, а задоволеність роботою на 64% вище. погляду людських ресурсів.

4. Корпоративне волонтерство розвиває корисні навички.

Корпоративне волонтерство покращує командну роботу між співробітниками та відділами, а також спонукає співробітників освоювати нові навички [47].

Корпоративне волонтерство буває різних видів(рис.1.4):

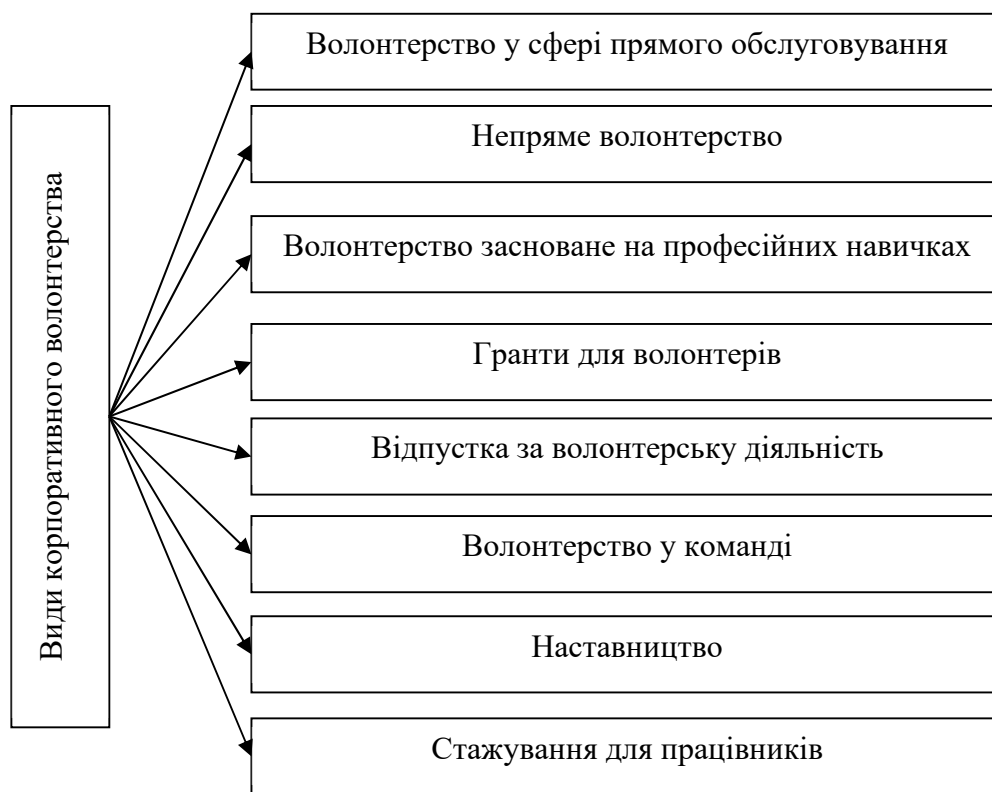

Рис.1.4. Види корпоративного волонтерства

Джерело:[47]

Волонтерство у сфері прямого обслуговування. В рамках цього виду волонтерства співробітники безпосередньо взаємодіють із бенефіціарами некомерційних організацій та членами спільноти. Наприклад, вони можуть проводити заняття з підготовки до іспитів для місцевих студентів, вигулювати собак у притулку для тварин або годувати людей, які не мають постійного житла.

Непряме волонтерство. Непряме волонтерство передбачає взаємодії з благополучниками. Натомість співробітники можуть підтримувати свою спільноту, збираючи набори для догляду, беручи участь у проектах благоустрою або створюючи маркетингові матеріали в інтернеті.

Волонтерство засноване на професійних навичках. Цей вид волонтерства, також званий SBV, дозволяє співробітникам використовувати свої професійні

навички для просування некомерційних проєктів. Наприклад, співробітники юридичної фірми можуть надавати благодійній організації юридичні послуги на безоплатній основі, а співробітники компанії, що займається веб-розробкою, можуть безкоштовно оновити сайт некомерційної організації.

Гранти для волонтерів. Програма грантів для волонтерів заохочує співробітників за те, що вони присвячують свій час та навички важливим для них справам. Як правило, після того, як співробітник відпрацює мінімальну кількість годин волонтером у некомерційній організації, він може подати заявку на грант для волонтерів до вашої компанії. Потім ви жертвуєте певну суму грошей цієї некомерційної організації в залежності від того, скільки годин працівник відпрацював волонтером.

Відпустка за волонтерську діяльність. Відпустку за волонтерську діяльність, або VTO, можна розглядати як короткострокове стажування для працівників. Компанії зазвичай пропонують своїм співробітникам від 8 до 40 годин на рік для участі у волонтерській діяльності, такій як пряме, непряме чи засноване на навичках волонтерство, при цьому вони продовжують отримувати свою звичайну зарплату[43].

Волонтерство у команді. Ці волонтерські проєкти одночасно є заходами щодо об'єднання колективу для вашої компанії. Багатьом некомерційним організаціям потрібні великі команди корпоративних волонтерів для допомоги у реалізації проєктів – від будівництва будинків до участі у прибиранні території.

Наставництво. Завдяки наставництву співробітники можуть безпосередньо впливати на життя окремих членів спільноти. Це може включати підтримку особистих цілей та успішності студента або допомогу молодому фахівцю на його кар'єрному шляху.

Стажування для працівників. Деякі компанії надають своїх співробітників некомерційним організаціям, дозволяючи їм брати участь у стажуваннях, що дозволяє співробітникам можливість у довгостроковій перспективі ділитися своїми навичками з некомерційними організаціями. Під час таких стажувань ваша компанія продовжить платити працівникам зарплату. Наприклад, Patagonia дозволяє будь-якому

співробітнику компанії працювати до двох місяців в екологічній організації на свій вибір.

Кожен вид корпоративного волонтерства відрізняється рівнем залучення, якого очікують від ваших співробітників. Мікроволонтерство, наприклад переклад одного документа або складання листа, може тривати лише годину або близько того, в той час як такі ініціативи, як стажування для співробітників, можуть тривати кілька місяців.

Отже, зі зміною демографічної ситуації в керівництві та збільшенні чисельності робочої сили корпоративна волонтерська робота та ефективні програми корпоративної соціальної відповідальності стають все більш важливими для залучення та утримання найкращих фахівців з покоління millennium та gen-z. Ці покоління віддають пріоритет повноцінної зайнятості та шукають фірми, які високо цінують корпоративну соціальну відповідальність та мають позитивний соціальний вплив. Особливості волонтерської діяльності підприємств полягає у залученні персоналу підприємства та надає йому значні соціальні переваги перед конкурентами.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЇ БЛАГОДІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ВОЛОНТЕРСТВА АТ КБ «ПРИВАТБАНК»

2.1. Техніко-економічна характеристика АТ КБ «ПРИВАТБАНК»

Акціонерне товариство комерційний банк «ПриватБанк» (далі АТ КБ «ПриватБанк») є універсальною банківською групою з фокусом на роздрібний сегмент, що активно просуває послуги для малого та середнього бізнесу та вибірково працює в корпоративному секторі. Банк здійснює свою діяльність відповідно до ліцензії Національного АТ КБ «ПриватБанк»у України (НБУ) з березня 1992 року.

Загальна інформація про досліджуване підприємство наведена в табл.2.1.

Таблиця 2.1

Загальна інформація про АТ КБ «Приватбанк»

Повне найменування юридичної особи (актуально на 02.12.2024)	Акціонерне товариство комерційний АТ КБ «ПРИВАТБАНК» "ПРИВАТАТ КБ «ПРИВАТБАНК»"
Скорочена назва	АТ КБ "ПРИВАТАТ КБ «ПРИВАТБАНК»"
Код ЄДРПОУ	14360570
Дата реєстрації	19.03.1992
Розмір статутного капіталу	206 059 743 960,00 грн
Організаційно-правова форма	АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
Види діяльності	Основний: 64.19 Інші види грошового посередництва Інші: 64.92 Інші види кредитування 64.99 Надання інших фінансових послуг (крім страхування та пенсійного забезпечення), н.в.і.у.
Місцезнаходження юридичної особи	Адреса: Україна, 01001, місто Київ, ВУЛИЦЯ ГРУШЕВСЬКОГО, будинок 1Д
Веб сторінка:	www.privatbank.ua
Телефон:	+38(056)-797-60-42
Частка держави в підприємстві	100,0000%
Перелік засновників юридичної особи	єдиним акціонером АТ КБ «ПРИВАТБАНК»у, якому належить акцій АТ КБ «ПРИВАТБАНК»у, є держава Розмір внеску до статутного фонду: 206 059 743 960,00 грн Частка (%): 100,00%

Джерело:[29]

Єдиним акціонером АТ КБ «ПриватБанк», якому належить 100% акцій, є держава в особі Кабінету Міністрів України (місцезнаходження: 01008, м. Київ, вул. Грушевського, буд. 12/2)[29].

За розміром активів АТ КБ «ПриватБанк» займає перше місце протягом останніх років так як і за масштабом охоплення є найбільшим банком. За стійкістю бальна оцінка зросла на 0,46 пунктів і склала на початок 2024 року 4,09 балів з 5 максимальних(Додаток А).

В 2023 році АТ КБ «ПриватБанк», як системоутворюючий та найбільший банк України, забезпечував клієнтів якісним банківським сервісом, сприяв фінансовій стабільності банківської системи та підтримці економіки України, виконуючи соціальну функцію перед клієнтами та співробітниками. Орієнтація на клієнта, його потреби та вимоги до якості, була і залишається ключовим фактором бізнес стратегії Банку. Понад 18 мільйонів клієнтів довіряли в 2023 році свої щоденні фінансові операції банку та зберігання коштів на рахунках, що призвело до безпрецедентного зростання залишків на рахунках клієнтів до 555 мільярдів гривень.

В табл.2.2 проаналізуємо динаміку активів АТ КБ «ПриватБанк» за 2021 -2023 роки.

Таблиця 2.2

Динаміка активів АТ КБ «ПриватБанк» за 2021 -2023 роки, млн.грн.

Стаття активу	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Відхилення,%	
				2022/2021 рр	2023/2022 рр
Грошові кошти та їх еквіваленти	52835	96380	152282	182,42	158,00
Кредити та аванси банкам	26243	103837	134237	395,68	129,28
Кредити та аванси клієнтам	68 218	68 084	92 019	99,80	135,16
Інвестиційні цінні папери	222277	239752	271847	107,86	113,39
Поточні податкові активи	9978	9079	4	90,99	0,04
Відстрочені податкові активи	-	1100	1952	-	177,45
Інвестиційна нерухомість	1989	2155	2340	108,35	108,58
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	1288	1389	1583	107,84	113,97
Основні засоби	6074	5228	5127	86,07	98,07
Інші фінансові активи	2644	4309	9493	162,97	220,31
Інші не фінансові активи	9713	9189	9094	94,61	98,97
Активи	401296	540596	680008	134,71	125,79

Джерело: складено за [29]

Аналізуючи активи АТ КБ «ПриватБанк» відмітимо, що у 2022 році проти 2021 року обсяг активів збільшився на 134,71%, у 2023 році проти 2022 року зміна склала 125,79%. На збільшення активів суттєвий вплив має збільшення обсягу інвестиційних цінних паперів, грошових коштів та кредитів та авансів банкам, які є однією з основних складових активів банку. В той же час, у 2022 році обсяг кредитів та авансів клієнтам склав лише 99,8% від обсягу 2021 року, а обсяг податкових активів лише 90,99% від 2021 року. Аналогічну тенденцією спостерігаємо і за обсягом основних засобів, які склали у 2022 році 86,07% від 2021 році, у 2023 році 98,07% проти 2022 року та інших не фінансових активів: 94,61% у 2022 році проти 2021 року та 98,97% у 2023 році проти 2022 року.

У 2023 році АТ КБ «ПриватБанк» продовжив підтримувати українську економіку, збільшивши чистий портфель роздрібних кредитів на 39% і чистий портфель кредитів для бізнесу на 23%. Як важливий гравець на українському фінансовому ринку, АТ КБ «ПриватБанк» забезпечує доступ українського бізнесу до різноманітних державних та міжнародних програм підтримки, таких як програма розподілу кредитних ризиків ЄБРР, програма державних кредитних гарантій для надання нових кредитів бізнесу, урядова програма «5-7-9%» на часткову компенсацію процентних ставок за кредитами для бізнесу.

Протягом 2023 року АТ КБ «ПриватБанк» активно розвивав державну програму іпотечного кредитування “єОселя”, що реалізується разом з АТ “Укрфінжитло” та Міністерством цифрової трансформації. АТ КБ «ПриватБанк» надано 1900 кредитів на суму більше 2,5 млрд грн, що склало більше 30% від загальної кількості кредитів наданих в рамках вказаної державної програми. У 2023 р. кількість активних бізнес-клієнтів АТ КБ «ПриватБанк» зросла на 110 тис. до 875 тис., або +14,4% за рік.

АТ КБ «ПриватБанк» залишається лідером на ринку пенсійних виплат. Частка Приватбанку серед банків, які мають право здійснювати виплати, становить 56,1%. Загалом понад 4,7 млн клієнтів отримують пенсію через АТ КБ «ПриватБанк» станом на кінець 2023р. Окрім того, зміни у законодавстві дозволили всім банкам робити

виплати військової пенсії, тож ПриватБанк в 2023 році розпочав виплачувати такі пенсії, охопивши понад 46 тисяч військових пенсіонерів.

В табл..2.3 проаналізуємо пасиви досліджуваного банку.

Таблиця 2.3

Динаміка пасивів АТ КБ «ПриватБанк» за 2021 -2023 роки, млн.грн.

Стаття пасиву	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Відхилення,%	
				2022/2021 pp	2023/2022 pp
Кошти банків	325303	471970	555525	145,09	117,70
Інші залучені кошти	0	128	2630	-	2054,69
Поточні податкові зобов'язання	0	0	25790	-	-
Інші фінансові зобов'язання	3770	2634	3038	69,87	115,34
Забезпечення	3651	5804	5438	158,97	93,69
Інші не фінансові зобов'язання	1795	2271	2741	126,52	120,70
Всього зобов'язань	334681	482807	595162	144,26	123,27
Статутний капітал	206060	206060	206060	100,00	100,00
Емісійний дохід	23	23	23	100,00	100,00
Інші резерви	-4091	-15168	-1741	370,77	11,48
Результат від операцій з акціонером	12174	12174	12174	100,00	100,00
Резервні та інші фонди банку	9696	11449	12959	118,08	113,19
Накопичений дефіцит	-157247	-156749	-144629	99,68	92,27
Всього власного капіталу	66615	57789	84846	86,75	146,82
Пасиви	401296	540596	680008	134,71	125,79

Джерело: складено за [29]

Позитивною тенденцією фінансової діяльності АТ КБ «ПриватБанк» є збільшення обсягу пасивів у аналізованому періоді. Так, у 2022 році обсяг пасивів склав 134,71% від 2021 року, у 2023 році 125,79% від 2022 року. При цьому, у 2022 році обсяг власного капіталу склав лише 86,75% у 2022 році, а у 2023 році обсяг забезпечень склав лише 93,69% від 2022 року. Тобто, у 2022- 2023 роках обсяг пасивів збільшився за рахунок зобов'язань, зокрема коштів банків.

Зобов'язання є основною складовою пасивів, у 2023 році їх частка склала 87,52% що є нормою для банківських установ.

АТ КБ «ПриватБанк» має унікальне значення для української економіки. Це один із найдинамічніших кредиторів і один із найбільших платників податків і

дивідендів до державного бюджету. З моменту націоналізації та докапіталізації на суму 155 млрд грн у 2016 році банк вже сплатив державі 168,3 млрд грн дивідендів і податку на прибуток, включаючи авансові платежі з частини дивідендів і податку на прибуток за 2023 рік. прибуток до оподаткування у 2023 році порівняно з 2022 роком завдяки довірі клієнтів і зростанню бізнесу(Додаток Б).

У 2022 році чистий прибуток АТ КБ «ПриватБанк» склав лише 86,16% від показника 2021 року, у 2023 році ситуація поліпшилась і прибуток склав 125,06% від прибутку 2022 року. На зростання прибутку у 2023 році суттєвий вплив мало зростання процентних доходів, які склали 151,69% від показника 2022 року та комісійних доходів, що склали 126,24% від показника 2022 року.

З негативних тенденцій відмітимо лише перевищення темпу зростання процентних витрат на темпом зростання процентних доходів. А загалом, у 2023 році АТ КБ «ПриватБанк» зменшив витрати, що вплинуло на зростання обсягу прибутку.

Загалом, за аналізований період обсяг чистого прибутку АТ КБ «ПриватБанк» збільшився на 7,75%.

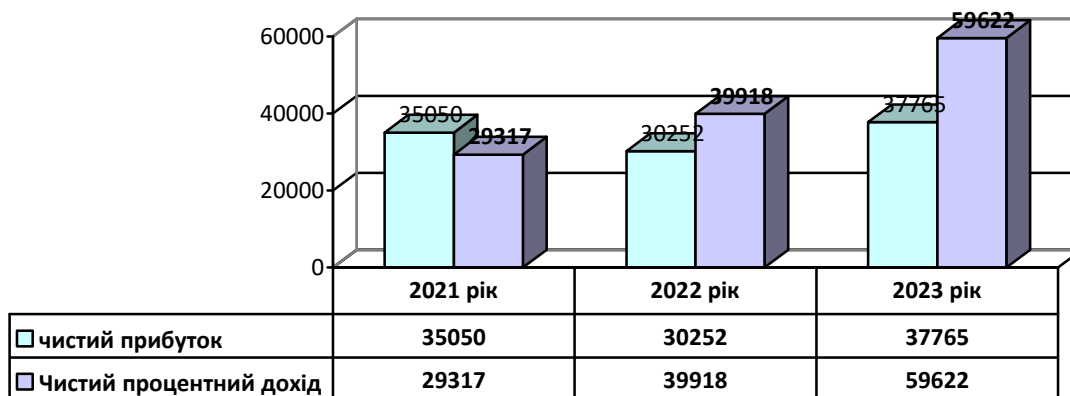

Рис. 2.1. Динаміка чистого прибутку АТ КБ «ПриватБанк»

Джерело: [29]

Як видно на рис.2.1, у 2023 році проти 2022 року обсяг процентних доходів та чистого прибутку АТ КБ «ПриватБанк» суттєво збільшився, що вказує на прибуткову діяльність компанії.

Сильні фінансові результати АТ КБ «ПриватБанк» демонструють його прагнення до довгострокового сталого розвитку та ефективності управління(табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Коефіцієнтний аналіз АТ КБ «ПриватБанк», млн. грн.

Показники	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Відхилення,+/-	
				2022/2021 рр	2023/2022 рр
Рентабельність активів,%	8,73	5,59	5,55	-3,15	-0,03
Ліквідність,%	15,79	19,96	25,59	4,18	5,62
Фінансова стійкість	0,17	0,11	0,12	-0,06	0,02
Чиста процентна маржа	0,07	0,07	0,09	0,00	0,01
Чистий спред,%	6,2	3,8	5,4	-2,4	1,6

Джерело: складено за [29]

Аналізуючи фінансові коефіцієнти діяльності АТ КБ «ПриватБанк» відмітимо, що хоча рентабельність активів зменшилась, проте позитивною тенденцією є збільшення ліквідності у 2022 році на 4,18 п.п, у 2023 році на 5,62 п.п. проти попереднього року. Також, у 2023 році відмітимо зростання чистого спреду на 1,6 п.п.

Одним з основних показників фінансового стану банку є достатність капіталу табл.2.5. Науковці [4, с.40] зазначають, що достатність капіталу визначає його надійність.

Таблиця 2.5

Оцінка достатності капіталу АТ КБ «ПриватБанк», млн..грн.

Показники	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Відх.2023/2021 рр	
				+/-	%
Капітал 1-го рівня	69 418	71 568	85 024	15 606	22,48
Капітал 2-го рівня (не може перевищувати 100% від капіталу 1-го рівня)	(4 121)	(15 198)	(1 771)	2 350	-57,02
Всього капіталу	65 297	56 370	83 253	17 956	27,50
Банківський портфель	305 891	319 027	381 428	75 537	24,69
Торговий портфель	23 686	26 037	24 676	990	4,18
Активи, зважені з урахуванням ризику	329 577	345 064	406 104	76 527	23,22
Норматив капіталу 1-го рівня,%	21,06	20,74	20,94	-0,12	-0,57
Коефіцієнт достатності капіталу,(Н1) %	19,81	16,34	20,5	0,69	3,48

Джерело: складено за [29]

При нормі 10% коефіцієнт достатності капіталу на кінець 2023 року складає 20,5%, що на 0,69 п.п. вище ніж за аналогічний період 2021 року.

За підсумками 2023 року АТ КБ «ПриватБанк» має достатній рівень капіталу з урахуванням поточних вимог Національного банку України. Регулятивний капітал АТ КБ «ПриватБанк» на кінець 2023 року становить 64,8 млрд. грн., а норматив адекватності регулятивного капіталу 21,75% (при нормі >10%). Всі нормативні показники ліквідності Банку значно перевищують норми, встановлені НБУ. Так, на 31 грудня 2023 року коефіцієнт покриття ліквідністю складав 462,8% за всіма валютами (LCRBV) та 266,1% в іноземній валюті (LCRIB) при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 100%.

Таблиця 2.6

Динаміка стану регулятивного капіталу АТ КБ «ПриватБанк», млн.грн.

Показники	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Відх.2023/ 2021 рр,	
				+ -	%
Всього регулятивного капіталу	40 843	54 524	64 844	24 001	58,76
Капітал 1-го рівня	20 437	27 277	32 437	12 000	58,72
Капітал 2-го рівня (не може перевищувати 100% від капіталу 1-го рівня)	20 437	27 277	32 437	12 000	58,72
Відвернення	(30)	(30)	(30)	0	0,00
Активи, зважені з урахуванням ризику	146 289	137 521	158 068	11 779	8,05
Відкрита валютна позиція	35 313	50 480	57 553	22 240	62,98
Непокритий кредитний ризик	0	0	0	0	0
Операційний ризик, який враховано в достатності капіталу	41 255	41 254	82 509	41 254	100,00
Коефіцієнт достатності капіталу (Н2),%	18,33	23,78	21,75	3	18,66
Коефіцієнт достатності капіталу (Н3)	9,17	11,9	10,88	2	18,65

Джерело: складено за [29]

АТ КБ «ПриватБанк» має достатній обсяг регулятивного капіталу, який за аналізований період збільшився на 58,76%, обсяг капіталу 1 –го рівня збільшився на 58,72%. Непокритий кредитний ризик у аналізованому періоді відсутній. Обсяг відкритої валютної позиції зріс на 62,98%. Нормативи Н2 та Н3 значно вище нормативу, що вказує на фінансову стійкість та стабільний фінансовий стан.

У надзвичайно важкі роки війни АТ КБ «ПриватБанк» залишається прибутковим і покращує свою діяльність, продовжує кредитувати бізнес, роблячи вагомий внесок у продовольчу безпеку та відновлення економіки.

У 2023 році для підтримки населення та бізнесу у період війни АТ КБ «ПриватБанк» реалізували низку наступних заходів та програм:

- продовжено програму автоматичної пролонгації періоду дії карток на 1 рік, включаючи бізнес картки, за якою клієнтам немає потреби звертатись до відділення банку для перевипуску карти, що є особливо важливим клієнтам на тимчасово окупованих територіях;

- впроваджено digital-картку “єВідновлення” (разом з Міністерством цифрової політики та Міністерством реінтеграції) по програмі відбудови пошкодженого житла внаслідок російської агресії. Доля виплат через АТ КБ «ПриватБанк» становить 70.27%, обсяг виплат у 2023 р досяг понад 2.6 млрд грн;

- впроваджено картку “єОздоровлення” (разом з Міністерством соціальної політики). Це картка зі спеціальним режимом використання для оздоровлення дітей малозабезпечених та багатодітних сімей, а також дітей з інвалідністю;

- здійснювали виплати на картку “єПідтримка”, а саме виплати внутрішньо переміщеним особам; виплати по військовим облігаціям. Картка “єПідтримка” - це зручний сервіс, де клієнт для отримання виплат робить всього декілька кліків для отримання виплати без відвідування банку;

- важливою віхою розвитку фінансової підтримки українського бізнесу став початок співпраці з міжнародними фінансовими інституціями в частині розподілу ризиків та впровадження нових механізмів грантової підтримки бізнесу (міні-гранти, страхування сільськогосподарських ризиків та інші проекти). У серпні та у грудні 2023 року підписано угоди з Європейським Банком Реконструкції та Розвитку щодо розподілу ризиків для нових кредитів на суму 240 млн євро.

На ринку платежів АТ КБ «ПриватБанк» займає 51,3%. Платежі населення у 2023 сягнули 807 млн шт. та перевищили довоєнні показники. Разом з тим, зростають і обсяги переказів - протягом 2023 року за допомогою сервісів ПриватБанку 3,1 мільйони українців здійснили більше 24 млн міжнародних грошових переказів з-за

кордону, понад 1 млрд р2р переказів на суму понад 2.4 млрд. грн. Понад 95% платежів та переказів клієнти здійснюють у каналах самообслуговування, тож АТ КБ «ПриватБанк» регулярно розробляє і покращує сервіси та послуги віддаленого банкінгу.

Так у 2023 році реалізовано:

- занулення інтернет-трафіку при використанні Приват24: абоненти Vodafone вже можуть користуватись онлайн банкінгом без використання пакетних обсягів інтернету;

- використання нових методів оплати Apple Pay та G-Pay для сервісу “Швидко сплатити”;

- меню авто платежів у Приват24;

- можливість підключення авто платежів на сайті отримувача [29].

Завдяки унікальній технологічній платформі системи PrivatMoney АТ КБ «ПриватБанк» виступає надійним партнером міжнародних організацій (серед яких: Агентства ООН у справах біженців в Україні, Міжнародного комітету Червоного Хреста, Товариства Червоного Хреста, “Людина в Біді” та інші) із виплат благодійної допомоги, забезпечуючи прозорість і швидкість виплат для українців у цей час випробувань. PrivatMoney стала одним із лідерів ринку в Україні, за рахунок впровадження світових цифрових та платіжних тенденцій, надаючи нашим клієнтам найкращі послуги та клієнтський досвід, підтримки безперервної доступності переказів в цілодобовому режимі з початку повномасштабної війни.

За оцінками компанії СBR, АТ КБ «ПриватБанк» продовжує утримувати лідируючу позицію як основний банк для бізнесу з часткою серед юридичних осіб 45% та підприємців - 61%.

За 2023 рік було залучено 215.3 тис. нових клієнтів, або +44,7% в порівнянні з аналогічним періодом 2022 р., при цьому кожен четвертий клієнт відкрив рахунок дистанційно - не відвідуючи відділення. Завдяки зручним та доступним сервісам було збільшено кількість активних бізнес-карток з 374 до 421 тис. (+13% р/р), що дозволило зберегти лідируючу позицію за часткою ринку.

Подальший розвиток АТ КБ «ПриватБанк» буде зосереджуватись на досягненні стратегічних цілей з врахуванням поточного розвитку ситуації в країні та світі. Так, в 2024 році АТ КБ «ПриватБанк» ставить за мету утримати та залучити нових клієнтів на основі перегляду та оптимізації ціннісної пропозиції та сервісної моделі обслуговування. Це дозволить утримати та закріпити лідерські позиції, вже досягнуті на ринках різних сегментів клієнтів та банківських продуктів. Також АТ КБ «ПриватБанк» планує продовжувати вдосконалювати продуктову лінійку та сервіси для клієнта, в т.ч. з використанням штучного інтелекту, на основі вивчення та запровадження UI/UX.

В планах АТ КБ «ПриватБанк» розвиток технологій та інноваційних продуктів, адаптація та вдосконалення традиційних продуктів до потреб клієнтів, оптимізація внутрішніх процесів банку, системи корпоративного управління, ризик менеджменту та Комплаєнс тощо.

Одночасно, пріоритетами АТ КБ «ПриватБанк», як державного банку України, залишаються забезпечення фінансової стабільності України, підтримка та стабільність функціонування банківського сектору, забезпечення фінансування пріоритетних галузей економіки та безперебійного функціонування підприємств (об'єктів) критичної інфраструктури, у тому числі таких, що знаходяться у державній власності.

Отже, АТ КБ «ПриватБанк» є державним, універсальним, системно важливим банком. За обсягом активів даний банк №1 в Україні. Не зважаючи на складні економічні умови у 2022 та 2023 роках АТ КБ «ПриватБанк» зберіг фінансову стійкість та поліпшив рейтинг у лояльності споживачів. Позитивною тенденцією є зростання процентних доходів та чистого прибутку у 2023 році. Збільшенню залучення клієнтів сприяли надання разом з міжнародними фінансовими організаціями грантової підтримки для бізнесу, розробка нових продуктів «єОселя», «єОздоровлення», «єВідновлення», «єПідтримка», тощо.

2.2. Особливості організації заходів благодійності та волонтерства АТ КБ «ПРИВАТБАНК»

АТ КБ «ПриватБанк» – соціально відповідальний банк, який має власний благодійний фонд «Допомагати просто», метою якого є регулярна допомога дитячим будинкам і школам-інтернатам, онкохворим дітям, а також постраждалим від стихійних лих чи терактів. Усі бажаючі можуть зробити благодійний внесок на будь-яку суму через касу ПриватБанку, банкомат або Інтернет-банк Приват24.

Благодійний фонд ПриватБанку “Допомагати просто!” створено у 2011 році на прохання клієнтів, які шукали спосіб робити благодійні пожертви просто і надійно. За понад 10 років роботи фонд освоїв більш ніж 300 мільйонів гривень, а меценатами стали понад 5 мільйонів клієнтів. Часто сам ПриватБанк і його партнери долучаються до благодійних кампаній і роблять вагомі внески [12].

Тривалий час основними напрямками діяльності фонду були допомога важкохворим дітям та дитячим будинкам, організовувались екстрені програми збору коштів на допомогу при катастрофах чи стихійних лихах.

У 2014, коли на сході країни почалась війна, було створено спеціальну програму підтримки Армії та поранених в АТО. З початком пандемії запрацювала програма “Дихай! Разом проти коронавірусу”, яка змогла зібрати понад 54 мільйони гривень на закупівлю апаратів ШВЛ та іншого медичного обладнання, яке рятувало життя українців. 29 мільйонів у тому числі пожертвував ПриватБанк.

У 2021 році запрацювала програма допомоги тваринам як відповідь на запит суспільства. Проте з початком військової агресії росії проти України у лютому 2022 поточні програми було згорнуто, а основними напрямками стали збори на потреби ЗСУ та гуманітарну допомогу українцям.

Фонду довіряють мільйони українців. Саме тому він неодноразово отримував нагороди та відзнаки за вагому підтримку суспільних потреб на конкурсах.

Місія благодійного фонду: Розвиток українського суспільства через залучення людей і бізнесу до благодійної діяльності за допомогою найкращих для цього інструментів та послуг ПриватБанку.

Цінності: чесність і прозорість, відповідальність та репутація, соціальна відповідальність через розвиток благодійності, професійність та експертиза, фінансова інклюзія.

Метою благодійної, спонсорської та партнерської діяльності АТ КБ “ПриватБанк” є сприяння процвітанню України та просування ESG (екологія, соціальна сфера та управління), прагнучи до лідерства у банківському секторі України. Зокрема, через розвиток фінансової освіти, турботу про довкілля, різноманіття, рівні можливості та інклюзію, а також відповіді на нагальні потреби суспільства заради добробуту людей і громад[12].

Благодійна допомога, спонсорська підтримка та/чи створення партнерств покликані створювати, підтримувати та захищати репутацію Банку як соціально відповідальної компанії.

Рішення щодо надання допомоги, спонсорства та/чи створення партнерства ухвалюються згідно з пріоритетами Банку, комунікаційними та маркетинговими програмами й цілями та відповідно до процедур і повноважень у рамках корпоративного управління в Банку.

Процедури прийняття рішень про благодійну допомогу, спонсорську підтримку та/чи створення партнерств є прозорими та відповідають чинному законодавству України, а також окремим внутрішнім документам Банку (таким як Кодекс поведінки (етики), Політика запобігання шахрайству та корупції. Політика запобігання конфліктам інтересів, Антикорупційна програма та іншим).

Витрати в рамках надання благодійної допомоги, спонсорської підтримки та/чи створення партнерств належним чином бюджетуються, перевіряються, документуються, звітуються відповідно до процедур Банку.

Напрямок комунікацій ПриватБанку здійснює комунікації від імені ПриватБанку щодо надання благодійної допомоги, спонсорської підтримки та/чи створення партнерств та встановлює правила відповідних комунікацій.

Стратегічними напрямками Банку для надання благодійної допомоги, спонсорства та/чи створення партнерства є:

- освіта (програми фінансової інклюзії, освіта молоді, розвиток фінансової грамотності населення України);
- стимулювання економічного росту і розвитку економіки України та її окремих регіонів та підвищення конкурентоспроможності України;
- інноваційний розвиток та інклюзія задля покращення якості життя і здоров'я населення України;
- екологія, охорона довкілля;
- сприяння обороноздатності та мобілізаційній готовності країни, захисту населення у надзвичайних ситуаціях мирного і воєнного стану, інші цілі за рішеннями Правління[21].

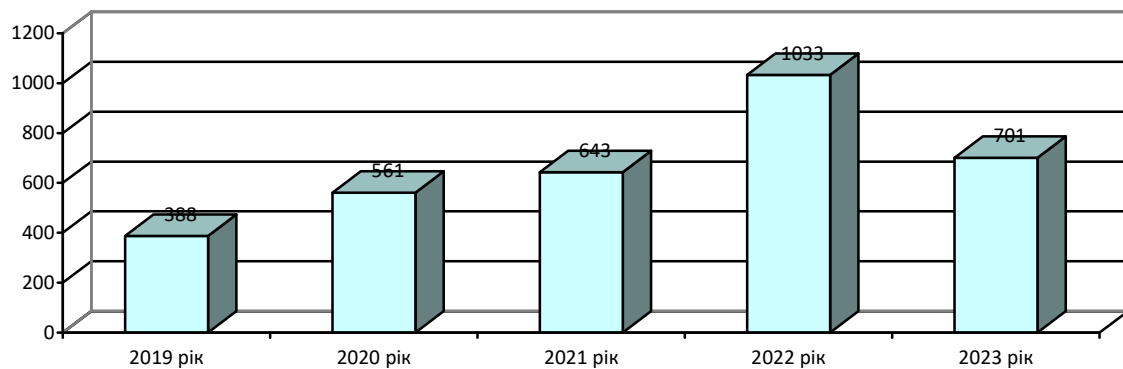

Рис.2.2.Динаміка надходжень до Благодійного фонду «Допомагати просто» у 2019 -2023 роках, тис.грн.

Джерело: складено за [3]

Як видно на рис.2.2, доходи Благодійного фонду у 2022 році були найвищими, що зумовлено донатами населення від отриманий від держави 6500 грн на початку війни, проте, у 2023 році обсяг донатів суттєво зменшився, причинами чого є значне погіршення платоспроможності населення, адже в доходах фонду вказано лише донати населення та юридичних осіб, без фінансування безпосередньо від АТ КБ «ПриватБанк».

Благодійна діяльність банку, переформатована з початком повномасштабного вторгнення, має декілька векторів(рис.2.3): це благодійна грошова допомога банку,

яка спрямовується на найактуальніші запити і потреби українського суспільства, насамперед на підтримку ЗСУ та на гуманітарні потреби українців, це робота Благодійного фонду ПриватБанку “Допомагати просто!”, який реалізує програму “Допомога шпиталям та медзакладам України”, це благодійні проекти, спрямовані на підтримку співробітників. Також банк надає свої сервіси (Приват24, АТМ, ТСО, каси банку, сайт dobro.privatbank.ua), і здійснює комунікаційну підтримку задля реалізації благодійних зборів у партнерстві з авторитетними благодійними та громадськими організаціями[12].

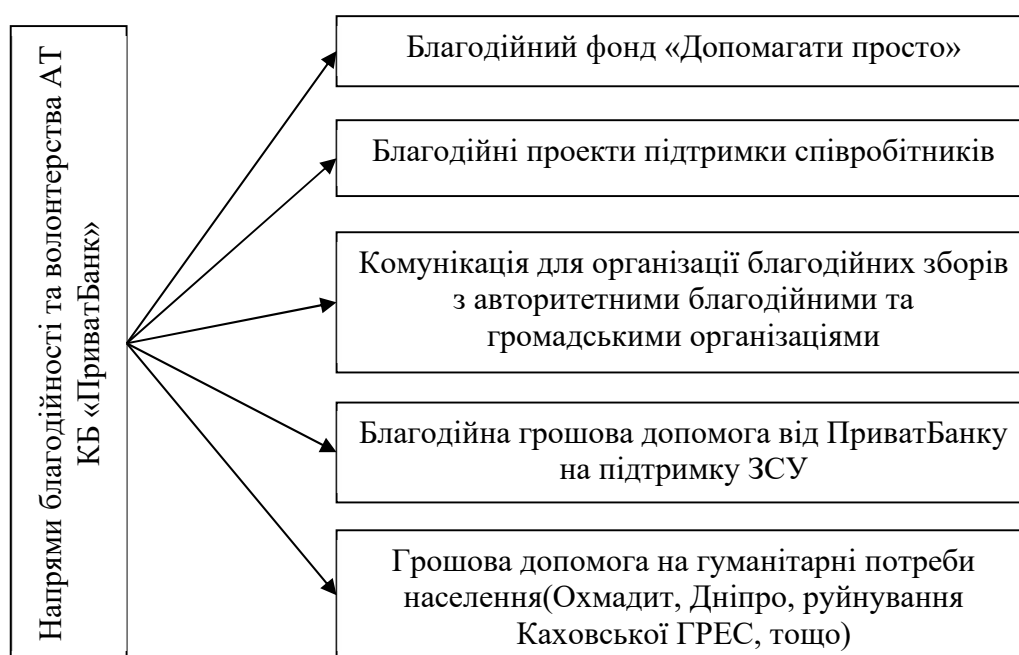

Рис.2.3.Напрями благодійності та волонтерства АТ КБ «ПриватБанк»

Джерело: складено за [12]

Важливою складовою соціальних ініціатив в 2023 році стала допомога від АТ КБ «ПриватБанк» працівникам. В банку діє благодійна програма для працівників «Рука допомоги», спрямована на допомогу працівникам у лікуванні чи в екстрених ситуаціях. Працівники мають змогу збирати кошти для своїх колег, або за потреби й для себе, через разові або регулярні внески, а Банк додатково надає кошти, рівні сумі внесків працівників.

В табл.2.7 наведено перелік найбільш масштабних благодійних проектів АТ КБ «ПриватБанк».

Таблиця 2.7

Завершені благодійні проекти АТ КБ «ПриватБанк»

Проект	Сума, грн	Період
Допомога фонду «Таблеточки»	18 942 175.50	2022
Збір з «Повернись живим» на відкриття Школи БпЛА «Ятаган»	33 410 056.00	2024
Гуманітарна допомога українцям	80 834 633.90	2022
Допомога тваринам	2 987 899.90	2021-2022
Дихай! Разом проти коронавірусу	54 512 282.10	2020-2021
Подаруй світло дітям	15 161 085.70	2023
Допомога постраждалим в м. Дніпро	20 678 351.00	Лютий 2023
Збір для Superhumans: Беремо і повертаємо.	50 054 791.10	2023-2024
Підтримка армії та допомога пораненим в АТО	48 153 767.30	з 2014 року
Допомога тяжкохворим дітям	136 007 989.50	2022
	9 025 812.00	2023
Збір на "люті пташки". Фонд "Дігнітас"	35 039 579.40	2023

Джерело: складено за [12]

Таблеточки – найбільший фонд у сфері дитячої онкології в Україні. Мрія і місія фонду – щоб жодна дитина в нашій країні не помирала від раку. Для цього Таблеточки працюють у двох напрямках: допомагають дітям «тут і зараз» і водночас працюють над системними змінами. Ініціативи фонду включають захист інтересів підопічних, освіту медиків, закупку обладнання для лікарень, внесення змін до законодавства. За 8 років адресну допомогу отримали понад 4 500 дітей. Ще для десятків тисяч дітей покращилась якість лікування в цілому. Усе це стало можливим завдяки підтримці благодійників фонду «Допомагати просто».

Разом із Фондом «Повернись живим» БФ «Допомагати просто» збирали 33 000 000 гривень для Школи підготовки спеціалістів безпілотних авіаційних систем «Ятаган». «Ятаган» офіційно готуватиме фахівців за однією з найзатребуваніших професій у війську — військово-обліковою спеціальністю (ВОС) 216671А — «зовнішній пілот». Акумуляовані кошти витрачено на будівництво школи з класами

та всім необхідними учбовим обладнанням. Побудували та забезпечили Школу БПЛА «Ятаган»: 8 навчальними аудиторіями, 2 модульними класами, 75 симуляторами, тренувальними бортами, 3 мікроавтобусами, 3 майстернями з ремонту, резервним живленням, зв'язком тощо. Школа готує більше сотні фахівців на місяць.

Міністерство соціальної політики відкрили збір для гуманітарної допомоги українцям, які потерпають від нападу російських військ.

Програма «Допомога тваринам» спрямована на комплексну допомогу безпритульним чотирилапим: підтримку притулків і фондів, закупівлю медикаментів, вакцин, корму.

Запобігти пандемії коронавірусу Covid-19 - надскладна та надважлива задача, але не менш важливо мати змогу ефективно боротися із захворюванням та його наслідками. Акція "Дихай! Разом проти коронавірусу" спрямована на збір коштів для придбання апаратів штучної вентиляції легенів, кисневих концентраторів, пульсоксиметрів та інших засобів, що допоможуть пацієнтам боротися із критичним перебігом хвороби та одужати.

Програма «Подаруй світло дітям» спрямована на дітей, які втратили батьків через війну. Збір на планшети для розвитку і рюкзачки безпеки для дітей, які стали сиротами у цій війні. Реалізувала проект благодійна організація "Спасемо Україну" разом з БФ «Допомагати просто».

Програма «Допомога постраждалим у м. Дніпро» була спрямована на надання матеріальної допомоги громадянам м. Дніпро. Внаслідок удару ракети по житловому будинку в місті Дніпро втрачено десятки мирних життів. Ще більше людей травмовано.

БФ «Допомагати просто» організував збір 50 млн грн на протезування військових і цивільних у центрі Superhumans - сучасної клініки із протезування та реабілітації. Беремо і повертаємо до активного соціального життя військових та цивільних, які через війну втратили кінцівки або отримали поранення.

Із червня 2014 року АТ КБ «ПриватБанк» допомагає Армії України, збираючи для воїнів, які захищають Україну від російської агресії, кошти на закупівлю засобів захисту, медикаментів, предметів першої необхідності, обмундирування. За цей час у

зоні проведення АТО/ООС поранено багато військовослужбовців. Багатьом воїнам для відновлення після поранень необхідне дороге лікування та реабілітація. У рамках програми «Підтримка армії та допомога пораненим в АТО» Благодійний фонд ПриватБанку також збирає кошти на закупівлю медикаментів, устаткування для прифронтових лікарень і військових шпиталів.

У рамках програми допомоги тяжкохворим дітям фонд «Допомагати просто» надає допомогу дітям з онкологічними та онкогематологічними захворюваннями, дітям з вадами серця або розвитку, з рідкісними орфанними захворюваннями, а також адресну допомогу тяжкохворим дітям. Фонд проводив збір коштів на закупівлю діагностичного обладнання, медикаментів, витратних матеріалів, імплантів, оплачує курси лікування та реабілітації.

БФ «Допомагати просто» разом з фномом «Дігнітас» організували збір 30 млн грн на «люті пташки» – тактичні дрони, які здатні наздогнати та влучити практично в будь-яку ціль на полі бою. Одна маленька «пташка» здатна захистити десятки життів українців. Метою програми є інвестиції в технологію, щоб менше довелося інвестувати у відновлення.

Отже, організація благодійності та волонтерства АТ КБ «ПриватБанк» проводиться через Благодійний фонд «Допомагати просто», де до збирання коштів може долучитись будь-хто, тобто, як фізична так і юридична особа. Благодійний фонд було організовано у 2011 році, і за цей час більше 300 млн грн. витрачено фондом на благодійні та волонтерські проекти, більше 5 млн клієнтів АТ КБ «ПриватБанк» стали меценатами програм. Також, в ПриватБанку є благодійна програма для працівників «Рука допомоги». Благодійний фонд організує як самостійні проекти в кооперації з АТ КБ «ПриватБанк» так і з іншими благодійними фондами або громадськими організаціями.

2.3. Дослідження заходів благодійності та волонтерства АТ КБ «ПРИВАТБАНК»

23 грудня 2022 року Міністерство охорони здоров'я України та АТ КБ «ПриватБанк» підписали меморандум про співпрацю, мета якого збільшення кількості та підвищення продуктивності спільних проєктів.

Основною метою спільної діяльності у межах угоди є співпраця у забезпеченні оснащення закладів охорони здоров'я, які належать до сфери управління МОЗ. У майбутньому така співпраця дозволить покращити доступ та підвищення якості медичної допомоги громадянам, у тому числі військовослужбовцям, які постраждали внаслідок військової агресії росії проти України.

Головним напрямом співпраці між МОЗ України, АТ КБ «ПриватБанк» та Всеукраїнським благодійним фондом «Допомагати просто!» – є розвиток довгострокового співробітництва з забезпечення медичних закладів новітнім медичним обладнанням, враховуючи при цьому найкращий світовий досвід та існуючі потреби воєнного часу у державі[20].

У 2023 році уряд Японії в черговий раз надасть Україні грантову допомогу в рамках Програми безпеки людини «Кусаноне». Благодійний фонд ПриватБанку "Допомагати просто" визначено одним з операторів цієї програми у розмірі 98 805 доларів США, або ж понад 3,6 млн грн. За грантовою угодою, підписаною 16 березня між Посольством Японії в Україні та БФ “Допомагати просто!”, фонд ПриватБанку придбає реабілітаційне обладнання та генератор для Кам’янської міської лікарні №7 Дніпропетровської області.

Це вже шостий проєкт, який реалізує Благодійний фонд ПриватБанку в рамках програми “Кусаноне”. Як і всі попередні, він направлений на покращення якості медичних послуг в Україні. Завдяки плідній співпраці, з 2018 року Благодійному фонду вдалося придбати багато одиниць діагностичного, реанімаційного та терапевтичного обладнання в лікарні Херсонської, Чернігівської, Львівської та Київської областей. Тепер на черзі і Дніпропетровська область[20].

Так, тільки у 2023 році АТ КБ «ПриватБанк» спрямував на благодійність 307,5 млн грн власних коштів, які були використані на зміцнення обороноздатності країни та гуманітарну підтримку.

Протягом 2023 року були реалізовані такі благодійні збори і програми:

- Програма “Допомога шпиталям та медзакладам України”, яку ініціював банк, а реалізує БФ ПриватБанку “Допомагати просто!”. Програма стартувала в червні 2022 року. За 2023 рік було зібрано 48,7 млн грн. Завдяки зібраним коштам було закуплено та доставлено медичне обладнання в 30 медзакладів різних регіонів України. Збір триває надалі.

- Партнерські програми:

– “Допомога ЗСУ”. Клієнти здійснюють зарахування через сервіси банку на спеціальний рахунок НБУ. Програма започаткована в лютому 2022 року. Протягом 2023 року на неї було перераховано понад 1 млрд грн. Збір триває надалі, допоки є потреба.

– “Гуманітарна допомога українцям” спрямовувала зарахування від клієнтів через сервіси банку на спеціальний рахунок Міністерства соціальної політики. Програма тривала з початку лютого 2022 до грудня 2023. В 2023 році на програму було перераховано 37 млн грн.

– Програма “Фонд компетентної допомоги армії “Повернись живим”. Програма стартувала в квітні 2022 року. В 2023 році року на рахунки благодійного фонду “Повернись живим” було перераховано понад 1,1 млрд грн. Також в 2023 році було реалізовано благодійний збір “Екіпірування для льотчиків від “Повернись живим”, завдяки якому менше ніж за місяць було зібрано 31 млн грн.

– Програма “Збір для Superhumans” допомогла зібрати 30 млн грн для клініки сучасного протезування Superhumans Center”, а ще 20 млн на цю ціль перерахував банк. Збір тривав з квітня по грудень 2023 року.

– Програма “Подаруй світло дітям” в партнерстві з ГО “Save Ukraine” тривала з початку 2023 до травня, завдяки їй вдалося зібрати понад 15 млн грн, за які було закуплено планшети для навчання і розвитку та рюкзачки безпеки для дітей, які втратили батьків через війну.

– Програма Збір на "люті пташки" в партнерстві з благодійним фондом "Дігнітас" тривала з червня по грудень 2023, завдяки їй вдалося зібрати понад 35 млн грн на дрони українського виробництва для ЗСУ.

– Програма “Допомога постраждалим в м. Дніпро” зібрала понад 35 млн грн, які спрямували на допомогу українцям - жертвам удару по місту в січні 2023, 15 мільйонів з яких вніс ПриватБанк.

– Програма “Свої діти” збирає кошти на позашкільну освіту для дітей, позбавлених батьківського підключення через війну. Програма започаткована у вересні 2023, зібрала понад 8 млн грн, збір триває до досягнення цілі 20 млн. В листопаді програму підтримала міжнародна платіжна компанія Mastercard, протягом місяця подвоюючи донати.

– Програма підтримки заходу “Різдвяний Кураж”, яка реалізувалась в грудні 2023, допомогла зібрати понад 400 тис. грн. [25].

У 2023 році найбільше допомоги від Благодійного фонду АТ КБ «ПриватБанк» отримали:

- Дніпропетровська область 30,4 млн.грн;
- Донецька область 12.7 млн грн. ;
- Запорізька область 12 млн грн. ;
- Київська область 5 млн грн. ;
- Херсонська область 3 млн грн. ;
- Сумська область 2,9 млн. грн. ;
- Харківська область 3 млн.грн. ;
- Чернігівська область 2 млн грн. ;
- Одеська область 1,5 млн грн. ;
- Тернопільська область 1,2 млн грн.;

- Хмельницька область 0,6 млн грн.[12].

Щодня лікарі по всій країні невідкладно рятують життя українців: військових і цивільних, дорослих і дітей. Щоб підтримати медиків, ПриватБанк та його клієнти активно збирають донати у співпраці з Міністерством охорони здоров'я України. Усі 100% пожертв йдуть на закупівлю критично важливого медичного обладнання, медикаментів та витратних матеріалів.

У 2023 році загальна сума донатів у Благодійний фонд ПриватБанку склала 48745735 грн, витрати з фонду 48569743 грн(табл.2.8), також внесок АТ КБ «ПриватБанк» склав 3 млн.грн. загалом до меценатства фонду у 2023 році долучилось більше 300 тис. клієнтів. Найстаршому клієнту було 98 років, наймолодшому – 7років, середній чек -160 грн.

Таблиця 2.8

Доходи та витрати Благодійного фонду «Допомагати просто» у 2023 році

Місяць	Зібрано, грн	Витрати, грн.
Січень	6 562 308	1 729 506
Лютий	5 121 136	8 082 300
Березень	5 580 253	5 710 000
Квітень	4 203 418	5 782 000
Травень	7 025 346	7 008 000
Червень	2 899 821	2 696 400
Липень	3 737 786	3 391 231
Серпень	3 117 168	3 305 000
Вересень	3 146 680	2 070 000
Жовтень	2 033 112	3 360 000
Листопад	1 928 856	2 195 305
Грудень	4 389 851	3 240 001
Разом за 2023 рік	48 745 735	48 569 743

Джерело: складено за [12]

У 2023 році найбільша сума донітів витрачено у лютому – на допомогу постраждалим від обстрілу у м. Дніпро та у травні – на допомогу загиблим від обстрілу м. Херсон, коли 03.05.2023 року загинуло одразу 16 осіб в гіпермаркеті Епіцентр та на залізничному вокзалі м.Херсон.

Усього у 2023 році отримали допомогу понад 30 опорних медичних закладів, зокрема військові шпиталі, стабілізаційні пункти ЗСУ та 4 лікарні для дітей. Було

передано більш ніж 170 одиниць критично важливого медичного обладнання – табл.2.9.

Таблиця 2.9

Благодійна допомога медичним закладам України від БФ «Допомагати просто» у 2023 році

Категорія	Кількість	Сума, грн
Медикаменти, витратні матеріали, будівельно-монтажні роботи, ремонт реанімобілів, логістичні витрати	Більш ніж 20 замовлень	1 200 000
Системи реєстрації життєвих показників пацієнта (електрокардіографи, пульсоксиметри)	20	1 400 000
Меблі медичного призначення (медичні меблі, столи, реанімаційні ліжка та каталки)	6	1 800 000
Обладнання для дезінфекції та стерилізації (автоклави, запаювальні машинки, УЗ-мийки)	11	2 300 000
Устаткування для операційних блоків (система фіксації черепа, електрохірургічне обладнання, аспіратори)	12	4 300 000
Обладнання для анестезії та реанімації (апарати ШВЛ, наркозно-дихальне обладнання, монітори пацієнта, дефібрилятори, шприцеві насоси)	121	37 000 000

Джерело: складено за [12]

Дніпро – це особливе місто для ПриватБанку. Місто, де почалася наша історія, і де досі знаходиться найбільший офіс та 5000 працівників АТ КБ «ПриватБанк». Від ракетного обстрілу 14 січня 2023 року загинула працівник Банку. ПриватБанк спрямував 15 млн гривень власних коштів на допомогу постраждалим та тим, хто зараз цілодобово рятує життя дніпрян.

Зокрема, на цю суму закуплено критично необхідне обладнання для лікарень м. Дніпра, які прийняли неймовірно велику кількість постраждалих з 14 січня. Ще частину коштів направлено на підсилення самовідданих рятувальників ГУ ДСНС у Дніпропетровській області, які кілька діб поспіль безперервно продовжували рятувальну операцію. Та ще частину коштів ПриватБанк спрямував родинам співробітників, які, на жаль, також є серед постраждалих та жертв.

Для допомоги постраждалим у м. Дніпрі усього зібрано 35 млн грн.:

- 20 млн грн — серед клієнтів ПриватБанку

- 15 млн грн — надано ПриватБанком.

Всі зібрані кошти витрачено за призначенням у лютому 2023 року.

Витрати коштів БФ «Допомагати просто» для допомоги постраждалим у м. Дніпро

Напрямок витрат	Од. виміру	Кількість
Постачання критично важливого медичного обладнання 4 опорним лікарням:	Млн. грн	30
Візуалізаційне обладнання для потреб медицини (рентгенографічне обладнання)	одиниць	5
Обладнання для анестезії та реанімації (наркозно-дихальне обладнання, монітори пацієнта, дефібрилятори)	одиниць	30
направлено на ліквідацію наслідків ракетного обстрілу:	Млн. грн.	5
Підсилення працівників ДСНС, задіяних у рятувальних операціях	Млн. грн	4
Грошова підтримка постраждалим та їхнім родинам	Млн. грн	1

Джерело: [12]

Нині у Благодійного фонду «Допомагати просто» ще п'ять незавершених програм – табл.2.11.

Незавершені благодійні програми Благодійного фонду «Допомагати просто» станом на 05.12.2024 року

Програма	Старт	Потрібна сума, грн	Зібрано, грн
Збір для ГУР: Робимо вітер ворогу	20.12.2023	30 000 000.00	22 351 905.80
Збір для Superhumans: Обличчя людяності	20.12.2023	До кінця збору 146 днів	5 179 077.40
Допомога шпиталям та медзакладам України	06.06.2022	До кінця збору 26 днів	127 610 064.20
Збір на 10 потужних комплексів РЕБ для ДШВ	20.11.2024	6 500 000.00	1 699 810.60
Збір на спортивні клуби щасливого дитинства JuniorS	22.11.2024	До кінця збору 51 день	812 300.80

Джерело: [12]

Збір для ГУР: Робимо вітер ворогу. Щодня Сови ГУР шукають і знищують ворога. Щоб мати гострий зір та сильні крила, пташкам потрібна сила технологій, тому необхідно долучитись до збору, щоб наробити вітру ворогу.

Збір для Superhumans: Обличчя людяності. Вони живуть серед нас, проте закриті від очей суспільства — люди, у яких війна вкрала обличчя та можливість бути собою. ПриватБанк разом з Superhumans та Mastercard об'єдналися, щоб люди з травмами обличчя змогли знову відкритися — собі та іншим.

Збір на спортивні клуби щасливого дитинства JuniorS. Разом із Олександром Педаном і ГО JuniorS БФ АТ КБ «ПриватБанк» хоче повернути дітям, які живуть на прифронтових територіях, радість офлайн-дитинства. Для цього збирають на відкриття 10 спортивних клубів фізичного і ментального здоров'я JuniorS.

Допомога шпиталям та медзакладам України. Щодня лікарі по всій країні невідкладно рятують життя українців: військових та цивільних, дорослих і дітей. Щоб підтримати медиків, ПриватБанк та його клієнти невідкладно збирають донати на критично важливе обладнання, ліки та витратні матеріали. Так, у жовтні 2024 року ПриватБанк передав позачергову допомогу Полтавщині у рамках програми «Невідкладний донат: Допомога шпиталям та медзакладам України». Цього разу, окрім завжди потрібних вакуумних апаратів, одна з опорних лікарень отримала систему інтраопераційного моніторингу світового рівня - загалом обладнання і витратні матеріали на суму 4 000 000 грн.

Ця система використовується для операцій на головному і спинному мозку та нервових закінченнях і допомагає хірургу бачити, де проходять нерви, та уникати їх випадкових пошкоджень під час операції. Це дозволяє запобігти цілій низці ускладнень, таких як втрата чутливості або рухових функцій, що робить операцію набагато ефективнішою.

Збір на 10 потужних комплексів РЕБ для ДШВ. АТ КБ «ПриватБанк» та телемарафон «Єдині новини» з платформою для підтримки Десантно-штурмових військ ЗСУ «Друзі ДШВ» збирають на 10 потужних комплексів РЕБ, які будуть захистом для однієї з бригад ДШВ. В умовах сучасної війни та розвитку безпілотних

технологій все більше зростають потреби в засобах радіоелектронної боротьби (РЕБ) для збереження найціннішого - особового складу та техніки.

У травні 2024 року завдяки клієнтам ПриватБанку, які підтримують програму «Невідкладний донат. Допомога шпиталям і медзакладам України», чотири опорні лікарні Харківщини, Полтавщини та Дніпропетровщини отримали кисневе обладнання, критично важливе для порятунку важких пацієнтів, та витратні матеріали до нього. 15 одиниць медичного обладнання вартістю 6,8 млн грн вже доставлено на місяць[20].

Головний лікар Харківської обласної лікарні дякує меценатам: “В умовах постійних обстрілів до нас щодня поступають пацієнти зі складними ушкодженнями. Мати під рукою необхідний інструментарій означає, що ми можемо врятувати більше українців. Це нове обладнання ефективно забезпечує зволоженням киснем і служить штучними легенями пацієнтам з травмами різного ступеню, у тому числі дихальних шляхів, - таких випадків зараз значно більше. Лікарі і пацієнти надзвичайно вдячні клієнтам ПриватБанку за благодійну допомогу, яка без перебільшення дає шанс на життя”[20].

140 дітей змогли отримати свій незабутній досвід справжній літніх канікул завдяки меценатам, які через канали для благодійних платежів ПриватБанку зібрали 6 250 057 гривень на програму «Беремо і робимо літо!». Літній інклюзивний табір працював впродовж 9-19 червня завдяки благодійному збору коштів, який ініціювали ПриватБанк та благодійний фонд «Відчуй».

Табір проходив на Закарпатті і мав на меті не тільки відпочинок, а й подолання комунікаційних бар'єрів, соціалізацію дітей з порушенням слуху, дітей, яких вдалось повернути з депортації, та тих, хто втратив своїх батьків через війну.

Учасники двох паралельних змін табору впродовж 11 днів не просто відпочивали від тривоги та турбот, але й мали змогу посприяти розвитку своїх талантів на різноманітних майстер-класах, знаходили нових друзів та брали участь у навчальних ініціативах. Завдання інклюзивного табору - допомогти подолати бар'єри у спілкуванні та соціальних навичках підлітків, які мають порушення слуху, та тих, хто таких порушень не має, проте зазнав інших травм, зокрема психологічних. Також,

учасник идругої паралельної зміни в таборі - родини, які щойно дізнались про діагноз своєї дитини - якісно ввійшли в послугу раннього втручання та отримали потрібну психологічну допомогу[20].

У квітні 2024 року одразу два благодійні проекти ПриватБанку здобули перемогу на Конкурсі соціальних ініціатив «Відповідальна країна 2.0» : Благодійний фонд ПриватБанку «Допомагати просто!» - в номінації Корпоративний благодійний фонд, а Спільний партнерський проект ПриватБанку і Superhumans «Беремо і повертаємо!» - в номінації «Співпраця бізнесу та благодійного фонду»[2].

В конкурсі, організованому MMR.ua при підтримці DELO.ua, читацька спільнота та журі оцінювали понад 100 кейсів. В кейсах представлені найкращі КСВ-ініціативи, які демонструють залученість бізнесу в підтримку армії та ветеранів, українців, постраждалих від війни, а також ті, які покликані показати шлях впровадження інклюзивних рішень, освітніх, культурних проєктів.

Відзнака Благодійного фонду «Допомагати просто!» - це визнання одного з найпотужніших корпоративних благодійних фондів України. Його засновник - ПриватБанк, а меценати - клієнти банку та користувачі його сервісів. За понад 12 років роботи фонд надав допомоги на понад 800 мільйонів гривень, а меценатами стали більше 5 мільйонів клієнтів банку. Місією фонду є не тільки реалізувати благодійні проєкти, а й розвивати культуру благодійності через власну комунікацію та у співпраці з фондами-партнерами, аби і далі надавати українцям широкі можливості для реалізації їхніх благодійних ініціатив.

Спільний партнерський проект ПриватБанку і Superhumans «Беремо і повертаємо!» не дарма знайшов відгук у серцях журі - це проєкт, в якому ПриватБанк та Superhumans об'єднали зусилля, щоб повернути до звичного життя постраждалих від війни захисників та цивільних. Метою проєкту було зібрати 50 мільйонів гривень на протезування українців, постраждалих через війну. За декілька місяців гроші було зібрано і спрямовано на підтримку Центру Superhumans та його пацієнтів. Найбільший донат – 20 мільйонів – зробив сам ПриватБанк. Та найголовніше - у цій ініціативі взяли участь тисячі українців, які здійснили 113 тисяч благодійних внесків.

Загалом у 2023 році Благодійний фонд реалізував 34 проекти із забезпечення госпіталів та медичних закладів, базових госпіталів та стабілізаційних пунктів Збройних Сил України, з основним акцентом на покращенні можливостей лікування шляхом закупівлі медичного обладнання, медикаментів, медичних витратних матеріалів, та ін.[2]. Реалізація програм відбувалася у тісній співпраці з МОЗ України та Міністерством оборони України. Основна географія – Схід, Південь України, а також базові госпіталі та госпіталі Центральної та Західної України, де проходять тривалу реабілітацію військовослужбовці та цивільний персонал.

У 2024 році Благодійний фонд планує продовжити активну діяльність у сфері благодійності, розвивати культуру благодійності в Україні через власну комунікацію та співпрацю з партнерськими фондами, щоб і надалі утримувати лідерство за обсягом підтримки медичних закладів серед корпоративних благодійних фондів в Україні та надають українцям широкі можливості для реалізації своїх благодійних ініціатив.

Отже, АТ КБ «ПриватБанк» уклали меморандум про взаємодію з Міністерством охорони здоров'я України та Міністерством оборони України. Також у організацію благодійних заходів надають допомогу і міжнародні організації. У 2023 році АТ КБ «ПриватБанк» через благодійний фонд реалізував 34 програми, які було направлено на допомогу ЗСУ, медичним закладам, населенню, тощо. Серед масштабних проектів відмітимо допомогу м. Дніпро, яке постраждало від ракетного обстрілу на початку 2023 року. Суттєву допомогу у відновленні воїнів ЗСУ надає Благодійний фонд через співпрацю з Superhumans. Для допомоги дітям у Благодійному фонді організують збір коштів для лікування від тяжких хвороб та відпочинку дітей, щоб допомогти їм відволіктись у літньому таборі або у спортивному клубі.

РОЗДІЛ 3

РОЗРОБКА ЗАХОДІВ З БЛАГОДІЙНОСТІ ТА ВОЛОНТЕРСТВА АТ КБ «ПРИВАТБАНК»

3.1. Зарубіжний досвід благодійності та волонтерства

Жителі деяких країн по всьому світу відрізняються особливою щедрістю, і для цього не обов'язково бути багатим. Найпомітнішою зміною, мабуть, стало те, що Сполучені Штати посідали перше місце у світі з благодійності у 2009–2018 роках, але у звіті за 2023 рік опустилися на 5-те місце у світі (табл.3.1).

Таблиця 3.1

Рейтинг найбільш благодійних країн світу у 2023 році

Рейтинг, місце	Країна	Загальний бал WGI 2023	Допомагали незнайомим людям, %			Жертвували гроші у 2023 році	Стали волонтером у 2023 році
			2021	2022	2023		
1	Індонезія	68	69	58	61	82%	61%
2	Україна	62	18	75	78	70%	37%
3	Кенія	60	38	61	76	53%	51%
4	США	58	61	80	76	61%	38%
5	Ліберія	58	12	н/д	80	30%	65%
6	М'янма	57	81	55	54	83%	34%
7	Кувейт	57	н/д	н/д	79	54%	37%
8	Канада	54	63	65	67	62%	32%
9	Нігерія	53	27	79	79	41%	37%
10	Нова Зеландія	53	65	66	65	58%	35%
11	Об'єднані Арабські Емірати	52	52	75	63	60%	34%

Джерело: [40]

За останні 13 років Індонезія виявилася найбільш благодійною країною із показником 68. З опитаних в Індонезії за 13-річний період 61% повідомили, що допомагали незнайомцям, 82% повідомили, що жертвували на благодійність, а 61% повідомили, що добровільно працювали в організації.

Україна, яка посіла друге місце із загальним балом 62, стала другою найбільш благодійною країною у світі. Незважаючи на те, що Україна належить до країн з рівнем доходу нижчим за середній, у ній один із найвищих відсотків людей, які жертвують на благодійність, — 78%. 70% опитаних українців жертвували гроші, а 37% добровільно працювали у благодійних організаціях[40].

США були не єдиними, хто скоротив обсяги пожертвувань на високому рівні; багато країн, які у попередні роки входили до топ-10 найщедріших країн, повністю випали з топ-20. Однією з ймовірних причин було те, що можливості робити пожертвування скоротилися, в основному через карантин, введений у зв'язку з пандемією. 2023 року Сполучені Штати фактично розділили з Ліберією четверте та п'яте місця у звіті WGI за 2023 рік, набравши загалом 58 балів. З опитаних американців 76% повідомили, що допомагали незнайомцю, 61% повідомили, що жертвували гроші на благодійність, а 38% повідомили, що добровільно працювали у будь-якій організації. Примітно, що у звіті WGI за 2019 рік Сполучені Штати були найбільш благодійною країною у світі.

У 2022 році М'янма посіла шосте місце із загальним показником WGI 57. 54% респондентів повідомили, що допомогли незнайомцю, 83% зробили пожертву на благодійність, а 34% присвятили свій час волонтерській діяльності. У М'янмі багато буддистів Тхеравади, котрим невеликі, але часті пожертвування є нормою. Насправді завдяки цій щедрості М'янма посіла перше місце в період з 2013 по 2016 рік, коли понад 90% жителів країни жертвували гроші на благодійність.

Проте під час кризи були й добрі новини. Пожертвування, засновані на вірі, дуже допомогли в таких країнах, як Індонезія та Таїланд. Так само в Африці дух «убунту», який заохочує почуття спільності, надихнув людей на велику щедрість. Більше того, відсоток людей у всьому світі, які пожертвували гроші, щоб допомогти незнайомцю, сягнув 55%, що стало найвищим показником з моменту початку WGI у 2009 році[50].

Ситуація покращала з моменту піку пандемії.

Кувейт посів сьоме місце у списку WGI 2023 із показником 57 балів. Вражаючи 79% респондентів у Кувейті допомогли незнайомцю, 54% пожертвували гроші на

благодійність, а 37% присвятили свій час волонтерству. Примітно, що Кувейт не брав участі в опитуваннях 2019 та 2022 років і став новим учасником індексу у 2023 році.

2022 року Канада, яка посіла восьме місце, набрала 54 бали: 62% населення жертвували гроші на благодійність, 67% допомагали незнайомцям, а 32% працювали волонтерами в організаціях. За останнє десятиліття рівень благодійності у Канаді значно вагався. З 2014 до 2018 року загальний бал Канади з благодійності знизився з 60 до 54.

Найщедріші країни становлять різні рівні добробуту, різні культури та релігії, а також різні географічні регіони. Наприклад, М'янма, Кенія та Індонезія класифікуються ООН як країни із середнім рівнем доходу, проте вони також входять до десятки найщедріших країн світу.

Зокрема, хоч Велика Британія за рейтингом благодійності набрала лише 49 балів у 2023 році проти 47 балів у 2022 році та 54 бали у 2021 році, проте, завдяки пожертвуванням у Великій Британії, зібраним у 2021 році, у 2022 році загальне зростання склало 10%, а гроші було розподілено між більш ніж 23 тисячами благодійних організацій[39].

У першій половині 2022 року спостерігалось значне зростання, викликане масовими пожертвуваннями на війну в Україні. Зокрема, компанія Дебори Джеймс (фонд Bowelbabe) набрала обертів і зібрала понад 8 мільйонів фунтів стерлінгів для свого фонду Bowelbabe. Це дозволило їй зайняти друге місце в історії JustGiving, поступившись лише капітанові Тому Муру, який у 2020 році зібрав кошти для Національної служби охорони здоров'я.

У 2024 році Lloyds Banking Group зробила щорічну пожертву у розмірі 35,2 мільйона фунтів стерлінгів своїм чотирма незалежним благодійним фондам[39].

Пожертвування буде поділено між Фондом Lloyds Bank для Англії та Уельсу, Фондом Bank of Scotland, Фондом Halifax для Північної Ірландії та Фондом Lloyds Bank для Нормандських островів, щоб надати підтримку життєво важливим місцевим службам у спільнотах, у яких вони працюють.

Щорічна пожертва у розмірі 35,2 млн фунтів стерлінгів цього року є найбільшою з 2013 року і на 42% більше, ніж у 2023 році.

Загалом з 2014 року Lloyds Banking Group пожертвувала фондам 243 мільйони фунтів стерлінгів, щоб допомогти впоратися із соціальними проблемами у спільнотах, які найбільше цього потребують. З 2020 року було пожертвовано понад 131 мільйон фунтів стерлінгів, тоді як інші джерела доходу благодійних організацій скорочуються, а збір коштів стає все більш складним завданням[39].

Дитяча благодійна організація ЮНІСЕФ пропонує своїм спонсорам гнучку схему пожертвувань. Щомісяця спонсори отримують текстові повідомлення з коротким описом того, на що йдуть їхні гроші, а також можливість відповісти «ВІДМІНИТИ», якщо вони хочуть пропустити пожертву цього місяця.

Це виявилось ефективним засобом переконання при особистому спілкуванні з потенційними спонсорами, коли вони заперечують те, що це дорого. Надання потенційному спонсору самостійності часто стає переломним моментом, після якого він погоджується.

З точки зору благодійності, гнучкі пожертвування безперечно можуть підвищити їхню ефективність. Надалі, коли криза вартості життя ослабне і люди відчують, що можуть жертвувати більше, ніж фіксовану суму, аби «покрити» ті випадки, коли вони не жертвували чи менше жертвували, суми пожертвувань можуть навіть збільшитися.

Благодійні організації можуть пропонувати гнучкі варіанти пожертвувань за допомогою текстових повідомлень, онлайн-акаунтів або навіть благодійних програм, щоб переглянути свої постійні ставки.

Ще один цікавий спосіб збирання коштів – це ігри. «Геймери за добро» залучають ігрову спільноту, проводячи турніри, в яких розігруються призи, у тому числі пожертвування до благодійних організацій на вибір гравців. Гравці додають кнопки пожертвувань у трансляції, пропонуючи глядачам робити пожертвування під час перегляду їхньої гри або як нагороду за певний хід.

Незважаючи на те, що проект Gaming for Good все ще знаходиться на ранній стадії розвитку, він продовжуватиме зростати і стане чудовим варіантом для диверсифікації методів збору коштів на благодійність.

Наприклад, Банк США вже давно підтримує організації, які борються із системною нерівністю, при Банку створено Благодійну організацію «Фонд можливостей». Гранти Фонду можливостей підтримають зобов'язання Банку США щодо збільшення кредитування малого бізнесу, іпотечного кредитування, а також кредитування та інвестицій у розвиток співтовариств по всій країні. Це включає програму U.S. Bank Access Commitment[41].

Банк підтримує волонтерську діяльність співробітників за допомогою таких програм, як надійна платформа для волонтерів, гранти для волонтерів, що направляються в некомерційні організації, в яких співробітники регулярно працюють волонтерами, подарунки на рахунок зарплати, які подвоюють ефект від пожертв працівників, та додаткові можливості для пожертвувань. .

У Банку відзначають спільний успіх за допомогою щорічної премії Global Volunteer Awards, яка наголошує на значних досягненнях видатних волонтерів-співробітників по всьому світу. Якщо співробітник-волонтер записує не менше 25 годин волонтерської діяльності протягом календарного року, він визнається в щоквартальному списку пошани, а якщо записує не менше 200 годин волонтерської діяльності на рік як співробітник, він отримує президентську премію за волонтерську діяльність [36].

Будучи організацією, орієнтованою досягнення цілей, DBS прагне впливати на суспільство поза банківською сферою. Завдяки DBS People of Purpose, волонтерському руху для співробітників, співробітники можуть стати ключовими партнерами у прагненні DBS впливати та втілювати в життя цінності банку[42].

Завдяки двом офіційним дням відпустки для волонтерів на рік співробітники DBS можуть присвячувати свій час та навички волонтерській діяльності, щоб зробити значний внесок у розвиток суспільства.

Волонтерські ініціативи DBS на основних ринках були зосереджені на трьох напрямках: освіта, турбота про людей похилого віку та навколишнє середовище. Співробітники беруть участь у волонтерських програмах, заснованих на навичках та послугах, і діляться своїм часом та навичками, щоб допомагати спільнотам, в яких вони живуть та працюють.

Банк також залучає співробітників до підтримки Фонду DBS, щоб поліпшити життя та умови існування нужденних, наприклад, надаючи предмети першої необхідності незаможним та сприяючи інтеграції, навчаючи малозабезпечених фінансової та цифрової грамотності.

З 2015 року DBS People of Purpose присвятили волонтерству понад 780 000 годин на ключових ринках. Лише у 2023 році DBS справили позитивний вплив на більш ніж 150 000 бенефіціарів (на 42% більше, ніж у 2022 році)[42].

Надалі, поряд із зобов'язанням банку виділити 1 мільярд сингапурських доларів на фінансування громадських ініціатив протягом наступного десятиліття, 36 000 співробітників DBS виділять понад 1,5 мільйона годин на волонтерську діяльність для підтримки вразливих верств населення.

DBS прагне подальшого розвитку волонтерства, заснованого на професійних навичках, використовуючи досвід, знання та зв'язки своїх співробітників для підтримки SE. На кожному ринку керівникам вищої ланки пропонується взяти на себе провідну роль та сформувати команди для надання безкоштовних консультаційних послуг SE, тим самим неофіційно «притуливши» ці SE. DBS також планує оцифрувати волонтерську діяльність, створивши внутрішню платформу, на якій добровольці зможуть переглядати та обирати проекти, які їм цікаві.

У 2022 році компанія Principal Financial переробила свою програму залучення співробітників, щоб зробити її доступнішою, і вже за перші три місяці кількість волонтерів, які отримали винагороду, збільшилася на 197%. Раніше компанія Principal Financial проводила більш обмежену програму, яка вимагала не менше 25 годин волонтерської роботи та передбачала виплату винагороди лише на користь однієї організації – United Way. В оновленій програмі компанія Principal Financial замінила вимогу про 25 годин волонтерської роботи на щедрі винагороди у розмірі 25 доларів на годину, до 1000 доларів на рік. Співробітники можуть отримувати винагороду за кожну відпрацьовану годину або за більш короткі проміжки часу і отримуватимуть винагороду незалежно від того, чи вони працюють волонтерами у визнаній некомерційній організації, чи просто допомагають сусідам з покупками. Всього за

чотири місяці співробітники Principal зібрали понад 2,6 мільйона доларів пожертв на більш ніж 2450 проектів[48].

Узагальнимо заходи з благодійності та волонтерства на основі світового досвіду на рис.3.1.

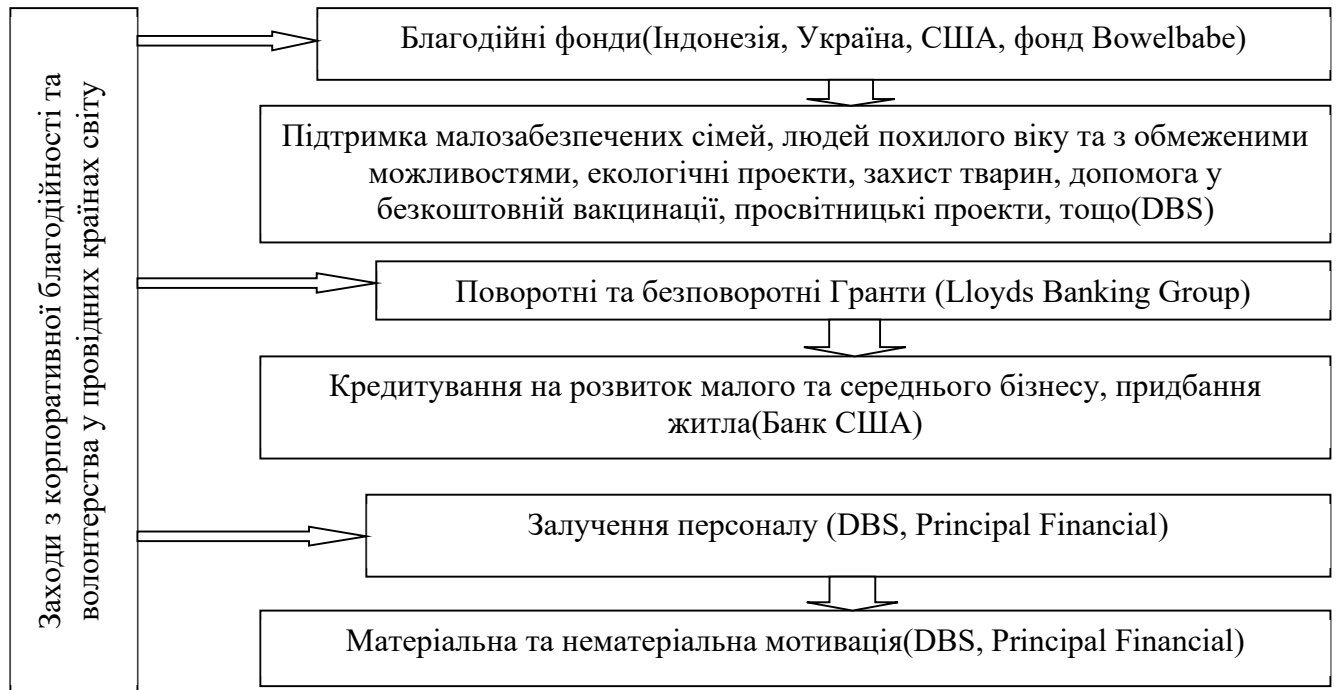

Рис.3.1. Заходи з корпоративної благодійності та волонтерства у країнах світу
Джерело: сформовано за [39;40;41;48]

Як і будь-яка успішна організація, благодійна організація, що процвітає, постійно шукає інноваційні способи охопити аудиторію і надихнути людей на пожертвування. Спонсорам потрібно буде навчатися на минулих успіхах, стежити за розвитком поточних тенденцій і навіть намагатись передбачити, що буде далі. Благодійні організації повинні бути чуйними та гнучкими, продовжуючи відповідати очікуванням щодо дотримання вимог та професіоналізму.

Отже, у світі застосовують різноманітні заходи благодійності та волонтерства. Меценати або великі компанії, зокрема і міжнародні, створюють благодійні фонди, які направляють кошти на різні гуманітарні проекти: підтримку соціально незахищеного населення, проведення освітніх заходів, фінансування притулків для тварин, розвиток молоді, охорону здоров'я, тощо. Банки практикують надання грантів

як для малого та середнього бізнесу так і для окремих домогосподарств, гранти можуть бути як поворотними(кредитування під мінімальний відсоток) так і безповоротними. Суттєву ефективність у волонтерстві підприємств має залучення персоналу до волонтерської діяльності з матеріальної або нематеріальною мотивацією.

3.2. Обґрунтування основних напрямів благодійності та волонтерства АТ КБ «ПРИВАТБАНК»

На основі вищевикладеного у попередньому пункті бакалаврської роботи вважаємо найбільш прийнятними заходами для АТ КБ «ПриватБанк» надання поворотних та безповоротних грантів та нематеріальна мотивація персоналу за волонтерську діяльність.

Запропоновані заходи передбачають поліпшення доступу до фінансів, розширення можливостей і справедливості для громад із низьким і помірним доходом, сільських громад, а також ВПО з прифронтових та тимчасово окупованих територій України. Основні цілі такі:

1. Мета малого бізнесу:

Розширення доступу до капіталу та послуг для підприємців, включаючи ВПО, жінок -одиначок, ветеранів та людей з обмеженими можливостями, а також для підтримки організацій або фінансових посередників, які сприяють економічному розвитку шляхом фінансування або сприяння малому бізнесу, особливо в громадах зі значною кількістю ВПО.

2. Доступне житло.

Мета:

Розширити доступ до доступного житла для сільських громад, включаючи ВПО, жінок -одиначок, ветеранів та людей з обмеженими можливостями, а також розширити інклюзивний доступ до капіталу для забудовників, які його будують.

3. Мета власності на житло:

Збільшити доступність та доступ до власності на житло для сільських громад, включаючи ВПО, жінок -одиначок, ветеранів та людей з обмеженими можливостями

4. Цифровий доступ у сільських громадах.

Ціль:

Для розширення цифрового доступу та участі в інноваційній та зеленій економіці для розширення економічного зростання, стійкості в сільських громадах, особливо в громадах зі значною кількістю ВПО.

Для досягнення цих цілей АТ КБ «ПриваатБанк» має підтримувати організації, які:

1. Надають технічну допомогу малому бізнесу або супутні послуги; надають доступ до капіталу, сприяють співпраці; розробляють продукти та державну політику для просування більш інклюзивних систем і стандартів; та/або сприяють економічному розвитку в економічно скрутних або історично недостатньо забезпечених громадах;

2. Будують, відновлюють та/або кредитують доступне житло, як орендоване житло для однієї сім'ї, так і багатосімейне: реалізують програми, які створюють різноманітність у секторі, сприяють співпраці; та/або розробляють продукти та державну політику для просування більш інклюзивних систем і стандартів.

3. Розширюють обсяг, якість і справедливий доступ до програм володіння житлом, включаючи консультивання з питань житла, допомога в оплаті та розвиток односімейного домоволодіння, збереження та запобігання викупу, сприяння співпраці;

4. Допомагають малим містам розробляти та впроваджувати стратегії та інфраструктуру цифрової економіки, які підтримують інновації, технологічне підприємництво, розвиток робочої сили та ініціативи щодо створення робочих місць для покращення широкопосмугового доступу в сільській місцевості та віддалених громадах; і надавати технічну допомогу, орієнтовану на навколишнє середовище для створення стійкості, стабільності та покращення якості життя в сільських та віддалених громадах.

Організації можуть подавати заявку на розгляд, згодом організації повинні отримати запрошення подати повну заявку. АТ КБ «ПриватБанк» пропонується підтримувати організації, які віддають перевагу стратегіям різноманітності, справедливості та залучення для досягнення впливу на громаду.

Банк має підтримати як однорічні, так і багаторічні запити. Розмір гранту коливатиметься від 200 000 до 2 000 000 гривень на рік, враховуючи розмір і масштаб організації, а також охоплення продуктів і програм. Має заохочуватись різноманітність підходів для досягнення визначених цілей. Також, вимагатиметься, щоб отримувачі грантів подали звіти на кінець року, щоб Банк міг оцінити їхній успіх у досягненні бажаних результатів, описаних нижче.

Крім того, пропонується розглядати такі типи запитів на фінансування:

1. Операційні гранти – Операційний грант, який надається для покриття повсякденних поточних витрат організації, таких як зарплата, комунальні послуги, канцелярське приладдя тощо. Тобто, розглядатимуть запити на операційну підтримку від організацій, у яких вся місія організації відповідає сфері фокусування гранту.

2. Гранти на програму/проект. Грант на програму/проект надається для підтримки конкретного пов'язаного набору заходів із початком і кінцем, чіткими цілями та заздалегідь визначеною вартістю. пропонується розглядати високоефективні та інноваційні програми, які відповідають напрямкам гранту.

Організаціям, які наразі отримують місцеве ринкове фінансування, дозволено подавати заявки на гранти АТ КБ «ПриватБанк». Заявки на гранти мають бути подані до визначеної дати, і, можливо, для одного місця або громади, кількох громад у межах регіону, тощо.

При цьому, пропонується обмеження фінансування, точніше відмова у грантах для:

- для комерційних організацій, асоціацій торгівлі, благодійних фондів, громадських організацій, тощо;
- приватних фондів;
- заходи зі збору коштів або спонсорства.

- програми, що здійснюються релігійними організаціями для релігійних цілей;
- політичні організації або організації, призначені головним чином для лобіювання;
- особи, в тому числі ті, хто шукає стипендії або стипендійну допомогу.

В табл. 3.2 наведено терміни подання заявок на гранти від АТ КБ «ПриватБанк».

Таблиця 3.2

Часові рамки грантів АТ КБ «ПриватБанк»

Етап процесу гранту	Приблизна дата*
Період подання заявки	25.12.2024-01.02.2025
Період перегляду заявок	03.02.2025-01.03.2025
Запрошення конкретизувати заявку	05.03.2025-20.03.2025
Подача заявки на грант	До 01.04.2025
Відбір заявок на грант	02.04.2025-06.04.2025
Видача гранту	Весна 2025(квітень, травень)

*Дати, зазначені в часовій шкалі, можуть бути змінені

Джерело: складено автором

Пропонується розглядати організації, які можуть чітко окреслити свої очікувані результати. Про прогрес у досягненні цих очікуваних результатів потрібно буде повідомляти щороку.

1. Мета малого бізнесу:

Розширення доступу до капіталу та послуг для підприємців, включаючи ВПО, жінок -одиначок, ветеранів та людей з обмеженими можливостями.

Грантоотримувачі відповідатимуть за відповіді на такі типи запитань щодо результатів залежно від запитуваної підтримки:

Які типи малих підприємств обслуговувалися?

Якщо відстежувати кредитні рейтинги, який відсоток власників малого бізнесу підвищив свій кредитний рейтинг?

Якщо ваша організація є кредитором, скільки малих підприємств отримали капітал і яку суму?

Скільки нових малих підприємств було створено та/або розширено?

Опишіть ваші успіхи у діяльності організації/громади.

Організації, які не надають прямих послуг, повинні будуть повідомити, як їхня робота призводить до результатів, наведених вище, та/або сприяє пом'якшенню системних перешкод для справедливого доступу до капіталу.

2. Ціль «Доступне житло»:

Розширити доступ до доступного житла для спільнот із низьким і помірним рівнем доходу, включаючи ВПО, жінок -одиначок, ветеранів та людей з обмеженими можливостями, а також розширити інклюзивний доступ до капіталу для забудовників, які його будують.

Грантоотримувачі відповідатимуть за відповіді на наступні типи запитань щодо результатів залежно від запитуваної підтримки:

Скільки доступних одиниць ця програма допоможе розвинути, відновити та/або зберегти?

Чи обслуговуються ваші програми різними групами населення?

Як ваша організація та/або конкретний проект використовує стратегії різноманітності, справедливості та залучення в секторі?

Який ваш досвід закриття проектів з будови/відновлення житла?

Яким чином ваша організація та/або окремий проект задовольняє житлові потреби ВПО чи інші потреби розвитку громади, такі як консультування щодо кредитування, володіння житлом, обслуговування житла та інші програми фінансової грамотності?

Від організацій, які не надають прямих послуг, вимагатиметься поділитися тим, як їхня робота призводить до результатів, наведених вище, та/або сприятиме пом'якшенню системних перешкод для справедливого доступу до доступного житла та капіталу.

3. Мета власності на житло:

Щоб підвищити доступність та доступ до власності на житло для спільнот із низьким і помірним рівнем доходу, включаючи ВПО, жінок -одиначок, ветеранів та людей з обмеженими можливостями.

Грантоотримувачі відповідатимуть за відповіді на наступні типи конкретних запитань щодо результатів залежно від запитуваної підтримки:

Чи обслуговуються ваші програми різними групами населення?

Як ваша організація обслуговує житло ВПО або інші потреби розвитку громади, такі як консультування щодо кредитування, володіння житлом, обслуговування житла та інші програми фінансової грамотності?

Скільки осіб отримали допомогу з початковим внеском?

Скільки осіб реалізували право власності на житло?

Як ваша організація та/або конкретний проект використовує стратегії різноманітності, справедливості та залучення в секторі?

Організації, які не надають прямих послуг, повинні будуть поділитися тим, як їхня робота привела до наведених вище результатів та/або сприяла пом'якшенню системних перешкод для справедливого доступу до власності на житло.

4. Цифровий доступ у сільських громадах.

Мета:

Розширення цифрового доступу та участі в інноваціях і зеленій економіці для розширення економічного зростання, стійкості та стійкості в сільських громадах, особливо в громадах зі значною кількістю ВПО.

Грантоотримувачі відповідатимуть за відповіді на наступні типи конкретних запитань щодо результатів залежно від запитуваної підтримки:

Скільки людей зараз отримують цифровий доступ?

Скільки робочих місць було створено для підтримки економічного зростання, стійкості та стійкості завдяки цифровому доступу?

Які типи робочих місць були створені в сільських громадах завдяки цьому фінансуванню?

Якби фінансування було доступне на наступний рік, що б ви зробили так само, щоб зробити ще більший вплив?

Для мотивації залучення персоналу АТ КБ «ПриватБанк» пропонується використати матеріальне та нематеріальне заохочення.

Для матеріального заохочення персоналу пропонуємо оплачувати до 200 годин на рік, які витрачено на волонтерські справи 100% посадового окладу, від 201 до 500 годин 120% посадового окладу.

Як нематеріальна мотивація залучення персоналу до волонтерства може бути висвітлення діяльності окремого співробітника на корпоративному сайті, вручення грамоти, подарунку.

Зведемо запропоновані заходи по благодійності та волонтерству для АТ КБ «ПриватБанк» до табл.3.3.

Таблиця 3.3

Заходи по благодійності та волонтерству для АТ КБ «ПриватБанк»

Заходи	Зміст	Відповідальний за впровадження
Гранти	Розвиток малого бізнесу	Департамент контролю ефективності бізнесу, Благодійний фонд «Допомагати просто»
	Доступне житло	
	Цифровий доступ у сільських громадах	
	Грант на програму/проект	
Матеріальна мотивація	Оплата за час витрачений на волонтерство: до 200 годин -100% посадового окладу; Більше 200 годин -120% посадового окладу	Благодійний фонд «Допомагати просто», Департамент з управління персоналом
Нематеріальна мотивація	Висвітлення діяльності окремого співробітника на корпоративному сайті, вручення грамоти, подарунку	

Джерело: складено автором

Отже, запропоновано як напрями волонтерства та благодійності для АТ КБ «Приватбанк» видача поворотних та безповоротних грантів для розвитку малого бізнесу, побудови/відновлення житла для ВПО, жінок - одначок, ветеранів та людей з обмеженими можливостями, розвитку та впровадження цифрового доступу у сільських та віддалених громадах зі значною кількістю ВПО а також відбір окремих інноваційних програм/проектів під безповоротний грант. Для залучення персоналу до волонтерської діяльності пропонується впровадити матеріальну та нематеріальну мотивацію персоналу банку.

3.3. Оцінка запропонованих заходів благодійності та волонтерства АТ КБ «ПРИВАТБАНК»

Благодійність та волонтерство не є прибутковою діяльністю для будь якого підприємства, проте, компанія, у разі запровадження заходів з благодійності має значні переваги перед конкурентами(п.1.3).

Критерії оцінки:

- суспільно-корисний ефект від реалізації проекту;
- досягнення заявлених у проекті цілей;
- можливість розвитку та тиражування проекту;
- цільове витрачання коштів гранту.

Механізм оцінки:

1. Моніторинг громадської думки, вираженої головними експертами – тими громадянами, на користь яких реалізується конкретний проект (обговорення, коментарі у ЗМІ, мережі Інтернет тощо).

2. Аналіз змістовної результативності проекту шляхом оцінки досягнутого суспільного резонансу, вивчення публікацій про проект в офіційних ЗМІ національного та регіонального рівня.

3. Отримання показників та відгуків про проект від представників сільських громад.

4. Дослідження поданих звітів грантоодержувачів, що містять інформацію про кількісні та якісні показники виконаної роботи, досягнуті результати та перспективи продовження проекту.

5. Застосування фінансового інструменту контролю над використанням коштів гранту – так зване «поетапне фінансування», за якого кожен наступний транш перераховується грантоодержувачу лише після затвердження результатів витрачання попереднього.

6. Дослідження співробітниками Благодійного фонду «Допомагати просто» соціального ефекту, одержаного від реалізації проектів, при їх виїздах безпосередньо

до регіонів проведення конкурсних програм; за необхідності залучення до цієї важливої справи представників регіональних відділень АТ КБ «ПриватБанк».

В той же час, від надання грантів АТ КБ «ПриватБанк» може мати також і економічну вигоду. Зокрема, при видачі гранту обов'язковою умовою є наявність рахунку у відділення Банку, при створенні робочих місць, обслуговування карток працівників грантоотримувача має бути через відділення ПриватБанку.

В результаті лише за обслуговування з ФОП стягується в середньому 350 грн/місяць у 2024 році, за внесення виручки ще +0,1% від суми, масові виплати(заробітна плата тимчасовим співробітникам, оплата послуг партнерам, аліменти, тощо) +0,5% від суми.

Тобто, у разі видачі, наприклад 10 грантів на розвиток малого бізнесу АТ КБ «ПриватБанк» через рік отримає:

$$\Delta Д = 10 * 350 * 12 = 42\ 000 \text{ грн}$$

І це не рахуючи відсотків за внесення виручки та масові виплати. Звісно, в масштабах діяльності АТ КБ «ПриватБанк» це мізерна сума, проте, грантів може бути не 10 а 50, і сума складе вже 210 тис.грн.

Окрім того, Благодійний фонд має контролювати звітність підприємства яке отримало грант від ПриватБанк, і при отриманні значних прибутків зобов'язати підприємство відраховувати частину прибутку до Благодійного фонду АТ КБ «ПриватБанк», попередньо прописавши дану умову в контракті на використання гранту.

Ефективність грантової підтримки «Доступне житло» можуть бути значною, як соціально так і матеріально, адже, вона спрямована на незахищені верстви населення, які найбільше постраждали від війни, це: ВПО, жінки –одиначки з дітьми, ветерани та люди з обмеженими можливостями.

Будувати нове та відновлювати вже наявне потрібно у сільській місцевості, що дозволить вирішити декілька нагальних проблем:

По-перше, це успішне вирішення житлових проблем різних соціальних груп, таких як ВПО, жінки –одиначки з дітьми та люди з обмеженими можливостями.

По-друге, це сприяє розвитку будівельного сектору та створенню нових робочих місць.

По-третє, полегшення доступу до житла сприяє підвищенню соціальної стабільності та покращенню якості життя населення.

По –четверте, грантова програма ПриватБанку «Доступне житло» зменшить навантаження на Державний бюджет України, щодо відшкодування витрат на відновлення житла, які можна направити через ПриватБанк на грантову програму «Доступне житло».

Ефективність використання гранту на поліпшення цифрового доступу в сільських громадах може бути таким:

1. Поліпшення іміджу громади та АТ КБ «ПриватБанк». Цифрові інструменти допомагають сільським спільнотам стати помітнішими за рахунок просування місцевих чи регіональних особливостей.

2. Підвищення доступності послуг. Наприклад, можна отримати доступ до державних та банківських послуг, дистанційної освіти, телемедичної та інших сервісів.

3. Прискорення цифровізації агропромислового комплексу. Наприклад, можна дистанційно керувати сільським господарством за допомогою роботів та дронів, вимірювати показники продуктивності за допомогою датчиків інтернету речей.

4. Розширення доступу до ринків. Цифрові торгові майданчики або рішення для електронних покупок можуть розширити доступ до ринків місцевих фермерів та зміцнити їхню позицію.

5. Розвиток людського капіталу. Наприклад, через програми цифрової грамотності чи «цифрові сільськогосподарські лабораторії».

Також, через поліпшення цифрового доступу у сільських та віддалених громадах населення зможе отримати прямий доступ до банківських послуг, зокрема, і ПриватБанку, що позитивно вплине на збільшення кількості клієнтів та поліпшення їх лояльності.

Окремо гранти під програму/проект пропонуємо надавати перевагу проектам з використанням штучного інтелекту. Досягнення в галузі машинного навчання, автоматизації та прогнозування змінили способи обробки та аналізу даних. Штучний інтелект (ШІ) став невід'ємною частиною багатьох галузей, від охорони здоров'я до фінансів, і зробив революцію у вирішенні складних завдань.

З розвитком штучного інтелекту попит фінансування інноваційних проектів різко зріс. Організації та уряди по всьому світу усвідомлюють потенціал технологій штучного інтелекту та надають гранти для стимулювання розробки нових алгоритмів та інтелектуальних систем.

Інноваційні гранти призначені для заохочення та підтримки проривних інновацій у галузі штучного інтелекту. Ці гранти забезпечують фінансування проектів, що пропонують нові ідеї та підходи, що розширюють межі технологій штучного інтелекту. Проекти, що фінансуються за рахунок інноваційних грантів, часто досліджують нові сфери застосування штучного інтелекту, такі як охорона здоров'я, автономні системи, «розумні» міста та робототехніка. Ці гранти спрямовані на розвиток творчих здібностей та розробку передових рішень у галузі штучного інтелекту [35].

Гранти, орієнтовані працювати з даними, призначені для проектів, у яких підкреслюється важливість даних у розвиток ШІ. Ці гранти підтримують ініціативи, спрямовані на збір, аналіз та використання великих масивів даних для навчання моделей ШІ та підвищення їх ефективності. Проекти, що фінансуються за рахунок грантів, орієнтованих на роботу з даними, часто включають пошук, очищення та попередню обробку даних, а також розробку алгоритмів, які можуть отримувати значну інформацію зі складних масивів даних. Ці гранти спрямовані на прискорення досліджень та розробок у галузі ШІ за рахунок надання ресурсів для проектів, що потребують великих обсягів даних.

Гранти на розширення можливостей інтелекту спрямовані на проекти, які мають на меті розширити можливості людини за рахунок використання технологій штучного інтелекту. Ці гранти підтримують ініціативи, які поєднують людський інтелект із алгоритмами штучного інтелекту для створення потужних та ефективних

систем. Проекти, які фінансуються за рахунок грантів на розширення можливостей інтелекту, часто розробляють інструменти та платформи, які допомагають людям приймати рішення, вирішувати проблеми та аналізувати дані. Ці гранти спрямовані на подолання розриву між людським досвідом та автоматизацією[35].

Розроблені стартапи від грантоотримувачів АТ КБ «ПриватБанк» можна в майбутньому використати у операційній діяльності ПриватБанку.

Для оцінки важливості кожного пункту програми проведемо їх ранжування за допомогою 10 експертів, які оцінять важливість кожного пункту програми за 5 бальною системою (табл. 3.4).

Таблиця 3.4

**Ранжування результатів оцінки програми благодійності та волонтерства
АТ КБ «ПриватБанк»**

№	Показники кадрового потенціалу	Експерти										Сума	Відхилення від середньої суми	Сума квадратів відхилень
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
1	Розвиток малого бізнесу	5	4	5	5	5	5	5	4	4	4	46	16	256
2	Доступне житло	4	4	3	3	3	4	4	4	3	3	35	5	25
3	Цифровий доступ у сільських громадах	3	4	4	3	4	4	3	3	4	4	36	6	36
4	Грант на програму/проект-стартап по ІІІ	1	2	1	2	1	1	1	2	1	1	13	-17	289
5	Мотивація персоналу	2	1	2	2	2	1	2	2	3	3	20	-10	100
Разом		15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	150	0	706

Розташуємо досліджувані фактори за значимістю.

**Розташування показників програми благодійності та волонтерства АТ КБ
«ПриватБанк» за значимістю**

№	Показники кадрового потенціалу	Сума	Ранг
1	Розвиток малого бізнесу	46	2
2	Доступне житло	35	5
3	Цифровий доступ у сільських громадах	36	4
4	Грант на програму/проект- стартап по ІІІ	13	1
5	Мотивація персоналу	20	3
Разом		150	150

Отже, за результатами опитування, найбільш важливим заходом програми благодійності та волонтерства АТ КБ «ПриватБанк» є гранти на проект/стартап з використанням штучного інтелекту, далі гранти на розвиток малого бізнесу, мотивація персоналу до волонтерської діяльності, грант по поліпшенню цифрового доступу у сільських громадах та грант на доступне житло.

Для оцінки узгодженості думок експертів в цілому, скористаємося коефіцієнтом конкордації. Цей множинний коефіцієнт рангової кореляції є мірою надійності одержаних рангових оцінок (коефіцієнт Кендала). Розрахуємо його за формулою:

$$W = \frac{S}{\frac{1}{12} m^2 (n^3 - n)} \quad (3.1)$$

m – кількість експертів;

n – кількість показників;

S – сума квадратів відхилень суми рангів окремого j фактору від середнього значення суми рангів всіх факторів.

$$S = 706, n = 5, m = 10$$

Отже, значення коефіцієнта конкордації дорівнює

$$W = \frac{706}{\frac{1}{12}10^2(5^3 - 5)} = 0,706$$

Таке значення свідчить про наявність високого ступеня узгодженості думок експертів.

Для оцінки не випадковості такого значення скористаємось критерієм узгодженості Пірсона.

$$x^2 = \frac{S}{\frac{1}{12}mn(n+1)} \quad (3.2)$$

$$x^2 = \frac{706}{\frac{1}{12}10*5(5+1)} = 28,24$$

Обчислений x^2 порівнюємо з табличним значенням для числа ступенів свободи $K = n-1 = 5-1 = 4$ і при заданому рівні значущості $\alpha = 0.05$. Оскільки $X^2_{\text{розрах}} > X^2_{\text{табл}}$ (відповідно $28,24 > 9,49$), то $W = 0.706$ – величина не випадкова, а тому отримані результати експертного оцінювання мають сенс і можуть використовуватися в подальших дослідженнях.

Таблиця 3.6

Ефективність заходів благодійності та волонтерства АТ КБ

«ПриватБанк»

Захід	Ефект
Розвиток малого бізнесу	Соціальний+економічний в залежності від кількості грантів
Доступне житло	Соціальний
Цифровий доступ у сільських громадах	Соціальний+ економічний за рахунок збільшення клієнтів
Грант на програму/проект- стартап по ШІ	Соціальний+ можливість використання стартапу у діяльності Банку
Мотивація персоналу	Соціальний

Джерело: розроблено автором

Отже, запропоновані заходи щодо поліпшення благодійності та волонтерства АТ КБ «ПриватБанк» будуть мати переважно соціальний ефект, зокрема, за рахунок грантів на розвиток малого бізнесу та програми «Доступне житло» будуть створені додаткові робочі місця, що дуже актуально для незахищених верств населення, таких як ВПО, жінок –одиначок та людей з обмеженими можливостями. Цифровий доступ у сільських громадах сприятиме поліпшенню іміджу як сільської місцевості так і ПриватБанку, дозволить розвивати цифрову грамотність населення, спростить доступ до різних послуг через Інтернет. Виділення грантів на стартапи з ШІ сприятиме розвитку інновацій в країні, і в майбутньому може бути використано в діяльності Банку. Економічний ефект від запропонованих заходів теж буде, але порахувати його поки неможливо.

ВИСНОВКИ

Отже, за результатами проведеного дослідження зробимо наступні висновки.

Визначено, що волонтерство є найважливішим інститутом громадянського суспільства, заснованим на практиках волонтерської діяльності у різноманітних напрямках: соціальний, екологічний, медичний, культурний, науковий та ін. Розвиток інституту, в основі якого громадянська активність та ініціатива, підтримується в нашій країні з боку держави, умовах надзвичайних обставин, у тому числі в умовах повномасштабного вторгнення росії, коли волонтери прийшли на допомогу громадянам, які потребували її, у населених пунктах по всій країні.

З'ясовано, що від найдавніших часів до сучасності благодійна діяльність здійснюється у формах меценатства, спонсорства, волонтерства. Сучасні тенденції благодійності включають: збільшення некомерційного сектору та його інтернаціоналізацію; співпраця благодійних фондів, розвиток соціального партнерства з бізнесом, державними органами, іноземними фондами; професіоналізація через створення мережевої благодійності. У свою чергу, благодійність за кордоном характеризується зростанням професіоналізму, різноманітністю форм і програм співпраці, зростанням і розширенням самої сфери та її значення для некомерційної, зокрема, соціально-культурної діяльності. Останніми роками в Україні активізувався процес інституціоналізації благодійництва: збільшується кількість спеціалізованих фондів; з'являються громадські організації, завданням яких є координація зусиль різних суб'єктів благодійництва.

Виявлено, що зі зміною демографічної ситуації в керівництві та збільшенні чисельності робочої сили корпоративна волонтерська робота та ефективні програми корпоративної соціальної відповідальності стають все більш важливими для залучення та утримання найкращих фахівців з покоління millennium та gen-z. Ці покоління віддають пріоритет повноцінної зайнятості та шукають фірми, які високо цінують корпоративну соціальну відповідальність та мають позитивний соціальний вплив. Особливості волонтерської діяльності підприємств полягає у залученні персоналу підприємства та надає йому значні соціальні переваги перед конкурентами.

АТ КБ «ПриватБанк» є державним, універсальним, системно важливим банком. За обсягом активів даний банк №1 в Україні. Не зважаючи на складні економічні умови у 2022 та 2023 роках АТ КБ «ПриватБанк» зберіг фінансову стійкість та поліпшив рейтинг у лояльності споживачів. Позитивною тенденцією є зростання процентних доходів та чистого прибутку у 2023 році. Збільшенню залучення клієнтів сприяли надання разом з міжнародними фінансовими організаціями грантової підтримки для бізнесу, розробка нових продуктів «єОселя», «єОздоровлення», «єВідновлення», «єПідтримка», тощо.

З'ясовано, що організація благодійності та волонтерства АТ КБ «ПриватБанк» проводиться через Благодійний фонд «Допомагати просто», де до збирання коштів може долучитись будь хто, тобто, як фізична так і юридична особа. Благодійний фонд було організовано у 2011 році, і за цей час більше 300 млн грн. витрачено фондом на благодійні та волонтерські проекти, більше 5 млн клієнтів АТ КБ «ПриватБанк» стали меценатами програм. Також, в ПриватБанку є благодійна програма для працівників «Рука допомоги». Благодійний фонд організує як самостійні проекти в кооперації з АТ КБ «ПриватБанк» так і з іншими благодійними фондами або громадськими організаціями.

АТ КБ «ПриватБанк» уклали меморандум про взаємодію з Міністерством охорони здоров'я України та Міністерством оборони України. Також у організацію благодійних заходів надають допомогу і міжнародні організації. У 2023 році АТ КБ «ПриватБанк» через благодійний фонд реалізував 34 програми, які було направлено на допомогу ЗСУ, медичним закладам, населенню, тощо. Серед масштабних проектів відмітимо допомогу м. Дніпро, яке постраждало від ракетного обстрілу на початку 2023 року. Суттєву допомогу у відновленні воїнів ЗСУ надає Благодійний фонд через співпрацю з Superhumans. Для допомоги дітям у Благодійному фонді організують збір коштів для лікування від тяжких хвороб та відпочинку дітей, щоб допомогти їм відволіктись у літньому таборі або у спортивному клубі.

Визначено, що у світі застосовують різноманітні заходи благодійності та волонтерства. Меценати або великі компанії, зокрема і міжнародні, створюють благодійні фонди, які направляють кошти на різні гуманітарні проекти: підтримку

соціально незахищеного населення, проведення освітніх заходів, фінансування притулків для тварин, розвиток молоді, охорону здоров'я, тощо. Банки практикують надання грантів. Суттєву ефективність у волонтерстві підприємств має залучення персоналу до волонтерської діяльності з матеріальної або нематеріальною мотивацією.

Запропоновано як напрями волонтерства та благодійності для АТ КБ «Приватбанк» видача поворотних та безповоротних грантів для розвитку малого бізнесу, побудови/відновлення житла для ВПО, жінок - одначок, ветеранів та людей з обмеженими можливостями, розвитку та впровадження цифрового доступу у сільських та віддалених громадах зі значною кількістю ВПО а також відбір окремих інноваційних програм/проектів під безповоротний грант. Для залучення персоналу до волонтерської діяльності пропонується впровадити матеріальну та нематеріальну мотивацію персоналу банку.

Визначено, що запропоновані заходи щодо поліпшення благодійності та волонтерства АТ КБ «ПриватБанк» будуть мати переважно соціальний ефект, зокрема, за рахунок грантів на розвиток малого бізнесу та програми «Доступне житло» будуть створені додаткові робочі місця, що дуже актуально для незахищених верств населення, таких як ВПО, жінок - одначок та людей з обмеженими можливостями. Цифровий доступ у сільських громадах сприятиме поліпшенню іміджу як сільської місцевості так і ПриватБанку, дозволить розвивати цифрову грамотність населення, спростить доступ до різних послуг через Інтернет. Виділення грантів на стартапи з ШІ сприятиме розвитку інновацій в країні, і в майбутньому може бути використано в діяльності Банку. Економічний ефект від запропонованих заходів теж буде, але поррахувати його поки неможливо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Беспалова К. О. Мотиваційні аспекти волонтерства: досвід західних країн. *Вісн. Нац. техн. ун-ту України «КПІ»*. Політологія. Соціологія. Право. 2012. № 3. С. 67–71.
2. Більше, ніж банк. Більше, ніж фонд: як ПриватБанк розвиває один з найбільших корпоративних благодійних фондів в Україні | Тренди на mmr.ua URI: <https://mmr.ua/show/bilshe-nizh-bank-bilshe-nizh-fond-yak-privatbank-rozvivaye-odin-z-najbilshih-korporativnih-blagodijnih-fondiv-v-ukrayini> (дата звернення 05.12.2024)
3. БО "ВБФ "ДОПОМАГАТИ ПРОСТО!" - Фінансова аналітика - Clarity URI: Project <https://clarity-project.info/edr/37806835/finances> (дата звернення 05.12.2024)
4. Бондарчук М. К., Ющик Ю. В. Стратегічні напрями управління активами і пасивами банку. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука"*. Серія: "Економічні науки". 2022. №7 (63). URI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2022-7-8162> (дата звернення 04.12.2024)
5. Ващенко І. В., Трубнікова О. А. Волонтерство як соціально-психологічна умова реалізації проектів розвитку локальної спільноти. *Вісн. Нац. ун-ту оборони України*. 2011. Вип. 5. С. 99–105.
6. Веденєєв Д. В., Турчак О. В. Волонтерський рух в Україні в ході російсько-української війни: ризики праці та форми державного і громадського визнання. *Військ.-наук. вісн.* 2018. Вип. 30. С. 206–216.
7. Гарасимів Т. З., Чернописька В. І. Громадянське суспільство: правовий імператив сучасності : монографія. Львів : Растр-7, 2020. 243 с.
8. Говоруха Н. Волонтерство як платформа соціальних перетворень. *Пед. процес: теорія і практика*. 2019. Вип. 3–4. С. 24–30.
9. Громадянське суспільство України в умовах війни: звіт з комплексного соціологічного дослідження URL: https://ednannia.ua/images/Procurements/Громадянське_суспільство_Украї

ни_в_умовах_війни_звіт_з_комплексного_соціологічного_дослідження.
pdf (дата звернення 24.11.2024)

10. Громадянське суспільство України: політика сприяння та залучення, виклики та трансформації : аналіт. доп. / В. М. Яблонський та ін. ; ред.: О. А. Корнієвський, Ю. А. Тищенко, В. М. Яблонський. Київ : НІСД, 2020. 111 с.
11. Громадянське суспільство: питання та відповіді : практ. посіб. / О. В. Літвінов, Ю. В. Семеніхіна, О. М. Андреев ; за заг. ред. О. В. Літвінова. Дніпро : Тамариск : Монолит, 2019. 50, [1] с.
12. Допомогати просто URI: <https://dobro.privatbank.ua/> (дата звернення: 04.12.2024)
13. Коваль Г. В. Організованість діяльності як критерій класифікації волонтерства. *Психол. перспективи : зб. наук. пр.* 2017. Вип. 30. С. 63–74.
14. Кокорський В. Ф., Кокорська О. І. Динаміка генералізованої довіри і волонтерство в Україні після Революції Гідності. *Політичне життя.* 2018. № 3. С. 96–100.
15. Крапівіна Г. О. Волонтерство: інноваційна форма соціально-трудоких відносин та нестандартна форма зайнятості. *Вісн. Донец. ун-ту економіки та права.* 2013. № 1. С. 70–78.
16. Литвиненко Ю. М. Громадянське суспільство і держава: Ідея рефлексу (Основи теорії гуманізму). Київ : КВІЦ, 2020. 526 с
17. Мартинюк І., Соболева Н. Формування довіри як передумова інтеграції суспільства: довірчі відносини в сучасному українському соціумі. *Українське суспільство: моніторинг соціальних змін* / За ред. д.ек.н. В. Ворони, д.соц.н. М. Шульги. К.: Інститут соціології НАН України, 2016. С. 150-166.
18. Національна ідентичність і громадянське суспільство / Є. Бистрицький та ін. ; відп. ред. Є. К. Бистрицький. Київ : Дух і Літера, 2018. 462, [1] с.

19. Національна стратегія сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021–2026 роки : Указ Президента України від 27.09.2021 № 487/2021 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/487/2021#Text> (дата звернення 25.11.2024)
20. Новини благодійного фонду "Благо" URI: <https://dobro.privatbank.ua/ua/news> (дата звернення 05.12.2024)
21. Положення про благодійність, спонсорство та створення партнерств з метою просування репутації, іміджу та бренду Банку URI: https://static.privatbank.ua/files/Charity_Sponsorship_and_Partnerships_Regulation.pdf (дата звернення 05.12.2024)
22. Про благодійну діяльність та благодійні організації: Закон України від 05.07.2012 № 5073-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5073-17#Text> (дата звернення 25.11.2024)
23. Про волонтерську діяльність : Закон України від 19.04.2011 № 3236-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3236-17#Text> (дата звернення 25.11.2024)
24. Прохорова А. А. Особливості волонтерської діяльності під час подій Майдану 2013–2014 рр. *Укр. соціум*. 2017. № 4. С. 45–58.
25. Соціальна позиція ПриватБанку URI: <https://privatbank.ua/about/social> (дата звернення: 04.12.2024)
26. Стан розвитку громадянського суспільства в Україні у 2023–2024 роках : аналіт. доп. / Каплан Ю., Скворцова В., Валецький О. та ін. ; за ред. В. Потапенка, Ю. Каплан, Ю. Тищенко, В. Токмана. Київ : НІСД, 2024. 47 с.
27. Степаненко В. Громадянське суспільство: соціально-структурні аспекти. *Українське суспільство: моніторинг соціальних змін* / За ред. д.ек.н. В. Ворони, д.соц.н. М. Шульги. К.: Інститут соціології НАН України, 2016. С. 78-86.
28. Ткачук Т. С. Ціннісно-гуманістичний потенціал волонтерства. *Наука і освіта*. 2011. № 2. С. 52–55.

- 29.Фінансова звітність URI: <https://privatbank.ua/about/finansovaja-otchetnost>
(дата звернення: 04.12.2024)
- 30.Фоміна О. О., Оленцевич Н. В. Альтруїзм і волонтерство: аспекти взаємозв'язку у соціальній поведінці. *Укр. соціум*. 2021. № 2. С. 167–182.
- 31.Харченко С. Я., Песоцька О. П., Кратінова В. О. Історія, теорія та практика волонтерського руху в Україні : наук.-навч.-метод. посіб. Луганськ, 2008. 319 с.
- 32.Чайка І. Ю. Волонтерство: сутність феномена та особливості його функціонування в сучасній Україні. *Грані*. 2017. Т. 20, № 7. С. 72–79.
- 33.Шаульська Г. М. Громадянське суспільство і публічне управління України крізь призму людиноцентричної парадигми: теорія і практика : монографія. Київ : Людмила, 2022. 299 с.
- 34.Шевчук О. В., Старик О. В. Волонтерство як соціально-психологічна характеристика особистості. *Габітус*. 2021. Вип. 22. С. 25–28.
- 35.Ai Grant: Funding Opportunities for Artificial Intelligence Projects URL: <https://aiforsocialgood.ca/blog/ai-grant-a-step-towards-advancing-artificial-intelligence-research> (дата звернення 14.12.2024)
- 36.Corporate Volunteer Programs & Opportunities for Employees URL: <https://careers.bankofamerica.com/en-us/culture/volunteerism>(дата звернення 14.12.2024)
- 37.Forbes Top Charities 2024 List - Rankings Of 100 U.S. Charities URL: <https://www.forbes.com/lists/top-charities/>(дата звернення 14.12.2024)
- 38.Natami A., Hermes J., Keränen A., Ulkuniemi P. Happiness management through corporate volunteering in advancing CSR. *Management Decision*, 2024. №62(2), pp..575-590.
- 39.Lloyds Banking Group makes £35 million donation to its charitable Foundations - Lloyds Banking Group plc URL: <https://www.lloydsbankinggroup.com/media/press-releases/2024/lloyds-banking-group-2024/lloyds-banking-group-makes-donation-to-foundations.html> (дата звернення 14.12.2024)

40. Most Charitable Countries 2024 URL: <https://worldpopulationreview.com/country-rankings/most-charitable-countries>(дата звернення 14.12.2024)
41. Opportunity Fund | U.S. Bank URL: <https://www.usbank.com/about-us-bank/community/opportunity-fund.html> (дата звернення 13.12.2024)
42. People of Purpose | DBS Bank URL: <https://www.dbs.com/sustainability/impact-beyond-banking/people-of-purpose> (дата звернення 13.12.2024)
43. Plewa C., Conduit J., Quester P. G., Johnson C. The impact of corporate volunteering on CSR image: A consumer perspective. *Journal of Business Ethics*, 2015. №127, pp. 643-659.
44. Putnam R. D. *Bowling Alone: The Collapse and Revival of American Community*. N.Y. : Simon and Shuster, 2000. 345 p.
45. Ranked: The Most Charitable Countries in the World, 2024 - CEOWORLD magazine URL: <https://ceoworld.biz/2024/01/15/ranked-the-most-charitable-countries-in-the-world-2024/>(дата звернення 13.12.2024)
46. Sekar S., Dyaram L. What drives employees to participate in corporate volunteering programs? *Social Responsibility Journal*. 2017. Т. 13. №. 4. С. 661-677.
47. Sztopmka P. *Trust: A Sociological Theory*. Cambridge: Cambridge University Press, 1999. 226 p.
48. The State of Corporate Volunteering 2024 URL: <https://benevity.com/state-of-volunteering-2024#strongperf>(дата звернення 14.12.2024)
49. What's ahead for charities and fundraising in 2024? — Charity Link URL: <https://www.charitylink.net/blog/whats-ahead-for-charities-and-fundraising-in-2024> (дата звернення 13.12.2024)
50. World Giving Index :CAF URL: <https://www.cafonline.org/insights/research/world-giving-index> (дата звернення 24.11.2024)

ДОДАТКИ

Динаміка рейтингів АТ КБ «ПриватБанк»[29]

Показники	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Відх.2023/ 2021 pp,+/-
Ренкінг НБУ за розміром активів, місце	1	1	1	-
Рейтинг стійкості, місце	9	6	5	-4
Загальний рейтинг, бали	3,63	4,04	4,09	0,46
Стресостійкість, бали				
Загальний бал	3.4	3.5	3.45	0,05
Залежність від вкладів фізосіб	0	0	1	1
Якість фондування	3	3	3	0
Прибутковість,%	5	5	5	0
Ліквідність ,%	4	4.7	5	1
Достатність капіталу,%	3.3	3.7	2.67	-0,63
Масштаб діяльності банку	5	5	5	0
Лояльність вкладників, бали				
Загальний бал	3.6	4.5	4.6	1
Частка банку на ринку роздрібних депозитів	5	5	5	0
Абсолютний зростання роздрібного портфеля вкладів за квартал	3	5	5	2
Відносне зростання роздрібного портфеля вкладів за квартал	2	4,5	4	2
Досвід роботи на ринку	5	5	5	0
Платіжна репутація банку	3	3	4	1

Динаміка прибутків та збитків АТ КБ «ПриватБанк» за 2021 -2023 роки, млн.грн.

[29]

Показники	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Відхилення,%	
				2022/2021 pp	2023/2022 pp
Процентні доходи	35854	43666	66238	121,79	151,69
Процентні витрати	-6537	-3768	-6616	57,64	175,58
Чистий процентний дохід	29317	39918	59622	136,16	149,36
Комісійні доходи	35057	32945	41589	93,98	126,24
Комісійні витрати	-11840	-12505	-17150	105,62	137,15
Чистий прибуток/збиток: - від операцій з іноземною валютою	3226	14655	10174	454,28	69,42
- від переоцінки іноземної валюти	1017	-7760	-1076	-763,03	13,87
- від операцій з борговими фінансовими інструментами	32	119	1266	371,88	1063,87
- від операцій з фінансовими інструментами	-7666	2608	4648	-34,02	178,22
- від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	-873	267	185	-30,58	69,29
Витрати на виплати працівникам	-10096	-8904	-10552	88,19	118,51
Амортизаційні витрати	-2183	-1970	-2175	90,24	110,41
Інші адміністративні та операційні витрати	-2348	-10473	-10946	446,04	104,52
Інші доходи	1286	2815	2173	218,90	77,19
Інші прибутки/збитки	-111	-458	-407	412,61	88,86
Прибуток до оподаткування	35067	34672	72766	98,87	209,87
Витрати на оплату податку	-17	-4474	-35001	26317,65	782,32
Прибуток за рік	35050	30198	37765	86,16	125,06

Звіт про фінансовий стан АТ КБ «ПриватБанк» на 31.12.2022 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2022	31 грудня 2021
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	96 380	52 835
Кредити та аванси банкам	7	103 837	26 243
Кредити та аванси клієнтам	8	68 064	68 218
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:		239 792	222 277
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	95 716	93 096
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	143 920	129 074
- за амортизованою собівартістю	9	116	107
Поточні податкові активи	25	9 079	9 978
Відстрочені податкові активи	25	1 100	-
Інвестиційна нерухомість	10	2 155	1 989
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	11	1 392	1 291
Основні засоби	11	5 308	6 159
Інші фінансові активи	12	4 318	2 673
Інші нефінансові активи	13	9 189	9 715
Непоточні активи або групи вибутті, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам		64	7
Загальна сума активів		540 658	491 385
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків		-	3
Кошти клієнтів	14	471 863	325 019
Інші залучені кошти	15	128	-
Поточні податкові зобов'язання	25	3	12
Відстрочені податкові зобов'язання	25	-	158
Інші фінансові зобов'язання	16	2 647	3 824
Забезпечення у т.ч.:	17	5 804	3 651
- резерви за кредитними зобов'язаннями та контрастами фінансової гарантії		1 250	373
- інше забезпечення		4 524	3 278
Інші нефінансові зобов'язання	18	2 274	1 803
Загальна сума зобов'язань		482 719	334 470
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	19	206 060	206 060
Емісійний дохід	19	23	23
Результат від операцій з акціонерами		12 174	12 174
Інші резерви	9, 11	(15 141)	(4 064)
Резерви та інші фонди банку	19	11 449	9 696
Наклинаний дефіцит		(156 628)	(156 976)
Загальна сума власного капіталу, що відноситься до власників материнського Банку		57 937	66 913
Частки участі, що не забезпечують контролю		2	2
Загальна сума власного капіталу		57 939	66 915
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		540 658	491 385

Звіт про фінансовий стан АТ КБ «ПриватБанк» на 31.12.2023 року

ГРУПА ПРІВАТБАНК

Консолідований звіт про фінансовий стан станом на 31 грудня 2023 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2023	31 грудня 2022 (як перераховано)
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	152 282	94 191
Кредити та аванси банкам	7	134 237	103 837
Кредити та аванси клієнтам	8	92 019	68 084
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:		271 847	239 752
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	100 376	95 716
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	171 471	143 920
- за амортизованою собівартістю	9	-	116
Поточні податкові активи	25	4	9 079
Інвестиційна нерухомість	10	2 340	2 155
Основні засоби	11	5 202	5 308
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	11	1 596	1 392
Відстрочені податкові активи	25	1 952	1 100
Інші фінансові активи	12	9 504	6 507
Інші нефінансові активи	13	9 095	9 189
Непоточні активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам		20	54
Загальна сума активів		680 068	540 658
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти клієнтів	14	555 371	471 863
Інші залучені кошти	15	2 630	128
Поточні податкові зобов'язання	25	25 791	3
Інші фінансові зобов'язання	16	3 056	2 647
Забезпечення у т.ч.:	17	5 438	5 804
- резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактими фінансової гарантії		1 111	1 200
- інші забезпечення		4 327	4 524
Інші нефінансові зобов'язання	18	2 750	2 274
Загальна сума зобов'язань		595 036	482 719
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	19	206 060	206 060
Емісійний дохід		23	23
Інші резерви	9, 11	(1 714)	(15 141)
Результат від операцій з акціонером		12 174	12 174
Резерви та інші фонди банку	19	12 959	11 449
Накопичений дефіцит		(144 472)	(156 828)
Загальна сума власного капіталу, що відноситься до власників материнського Банку		85 036	57 937
Частки участі, що не забезпечують контролю		2	2
Загальна сума власного капіталу		85 032	57 939
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		680 068	540 658

Затверджено до випуску та підписано 15 березня 2024 року.

Звіт про прибутки та збитки АТ КБ «ПриватБанк» на 31.12.2022 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	2022 рік	2021 рік
Процентні доходи в т.ч.:		43 687	35 857
- процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	20	38 906	30 873
- інші процентні доходи	20	4 781	4 984
Процентні витрати	20	(3 767)	(6 533)
Чистий процентний дохід		39 920	29 324
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	21	(15 366)	(856)
Чисті процентні доходи після вирахування резерву на зменшення корисності		24 524	28 468
Комісійні доходи	22	32 945	35 057
Комісійні витрати	22	(12 505)	(11 840)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою		14 655	3 226
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти		(7 760)	1 017
Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	119	32
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	9	2 608	(7 666)
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості		267	(873)
Витрати на виплати працівникам		(10 129)	(8 931)
Амортизаційні витрати	11	(1 875)	(2 187)
Інші адміністративні та операційні витрати в т.ч.:	23	(10 510)	(2 417)
- розформування (витрати на створення) резерву під юридичні ризики	17, 23	(885)	6 464
- адміністративні та операційні витрати	23	(9 625)	(8 881)
Інші доходи	24	2 956	1 612
Інші прибутки (збитки) - збиток від модифікації фінансових активів		(458)	(111)
Доходи (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		(1)	(164)
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю		4	77
Прибуток до оподаткування		34 740	35 300
(Витрати на сплату податку) доходи від повернення податку	25	(4 486)	(58)
Прибуток за рік		30 254	35 242
Прибуток, що відноситься до:			
- власників материнського Банку		30 254	35 241
- часток учасії, що не забезпечують контролю		-	1
Прибуток за рік		30 254	35 242

Звіт про прибутки та збитки АТ КБ «ПриватБанк» на 31.12.2023 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	2023 рік	2022 рік
Процентні доходи в т.ч.:		66 237	43 687
- процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	20	61 813	38 906
- інші процентні доходи	20	4 624	4 781
Процентні витрати	20	(6 617)	(3 767)
Чистий процентний дохід		59 620	39 920
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	21	(4 588)	(15 396)
Чисті процентні доходи після вирахування резерву на зменшення корисності		55 032	24 524
Комісійні доходи	22	41 589	32 945
Комісійні витрати	22	(17 150)	(12 505)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою		10 174	14 655
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти		(1 076)	(7 760)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	1 266	119
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	9	4 648	2 608
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості		185	267
Витрати на виплати працівникам		(10 585)	(10 129)
Амортизаційні витрати	11	(2 181)	(1 975)
Інші адміністративні та операційні витрати в т.ч.:	23	(10 988)	(10 510)
- розформування (витрати на створення) резерву під юридичні ризики	17, 23	194	(885)
- адміністративні та операційні витрати	23	(11 182)	(9 625)
Інші доходи	24	2 367	2 956
Інші прибутки (збиток) - збиток від модифікації фінансових активів		(407)	(458)
Доходи (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		(1)	(1)
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю		4	4
Прибуток до оподаткування		72 877	34 740
(Витрати на сплату податку) доходи від повернення податку	25	(35 020)	(4 486)
Прибуток за рік		37 857	30 254
Прибуток, що відноситься до:			
- власників материнського Банку		37 857	30 254
Прибуток за рік		37 857	30 254

Затверджено до випуску та підписано 15 березня 2024 року.

Г. Бьош
Голова Правління

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер